Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 67 (9813). ● 1990 йил 5 апрель ● пайшанба ● Баҳоси 3 тийин.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ИТТИФОҚ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ИТТИФОҚ СОВЕТИНИНГ РАИСИНИ САЙЛАШ ТЎҒРИСИДА

Иттифоқ Совети қарор қилади:

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясидан сайланган СССР халқ депутати Иван Дмитриевич Лаптев Иттифоқ Советининг Раиси қилиб сайлансин.

Иттифоқ Совети Раисининг ўринбосари А. МОКАНУ.

Москва. Кремль.
1990 йил 3 апрель.

Тошкент вилоят партия комитетининг пленуми

Илгари хабар қилганимиздек, 3 апрель куни Тошкент вилоят партия комитетининг КПСС Марказий Комитетининг 1990 йил февраль ва март Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIX пленуми якунлари ва вилоят партия ташкилотининг КПСС XXVIII съездига, Ўзбекистон Компартиясининг XXII съездига ва XXIV вилоят партия конференциясига тайёргарлиги бўйича вазифаларни муҳокама қилган навбатдаги пленуми бўлиб ўтди. Муҳокамада Калинин ноҳиясидаги 34-ўрта мактаб ўқитувчиси Ж. Хўжаева, СССР Ички ишлар министрлигининг Тошкент олий мактаби партия комитети котиби, вилоят партия ташкилоти тафтиш комиссияси аъзоси А. Н. Назаров, Бўстонлиқ ноҳиясидаги Ломоносов номли 2-ўрта мактаб директори, вилоят партия комитети аъзоси Б. Г. Штелле, Коммунистик ноҳия партия комитетини тузиш бўйича ташкилий бюро аъзоси, вилоят партия комитети аъзолигига номзод А. А. Шек, Янгиобод шаҳридаги 29-махсус ҳунар-техника билим юрти директори Л. Н. Настюкова, Олмалиқ шаҳар партия комитетининг биринчи котиби А. А. Абдувосиқов, Киров ноҳиясидаги «Строймеханизация» трести минора крани машинисти К. Усмонов, Бекобод шаҳридаги «Узбекметаллургстрой» трестининг 1-қурилиш-монтаж бошқармаси бригадири В. Б. Корякин, Тошкент ноҳиясидаги Карл Маркс номли колхоз раиси Р. Р. Акбаров, Октябрь ноҳияси партия комитети биринчи котиби Ҳ. С. Орипов, Чирчиқ шаҳридаги «Химавтоматика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг тажриба-лойиҳалаш бюроси етакчи конструктори, вилоят партия ташкилоти тафтиш комиссиясининг аъзоси А. А. Койда, «Муштум» журнали редакциясининг бўлим мудири, вилоят партия ташкилоти тафтиш комиссияси аъзоси Қ. Носирова иштирок этдилар.

(Маъруза юзасидан музокаралар газетанинг навбатдаги сонида эълон қилинади).

АМАЛИЙ ИШЛАР ДАВРИ

Вилоят партия комитетининг биринчи котиби С. М. МАМАРАСУЛОВ маърузаси

Ўртоқлар!

Пленумимиз жумҳурият учун шонли бир даврда ўтмоқда. Яқиндагина ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи сессияси ўз ишини тугатди. Сессия қарорлари, ўртоқ И. А. Каримовнинг Ўзбекистон ССР Президенти этиб сайланиши областимиз коммунистлари ва меҳнаткашлари томонидан маъқулланиб кутиб олинди. Бу қарорлар жумҳуриятимиз суверенитети ва давлатчилиги принципиал жиҳатдан янги босқичга ўтиши сифатида қаралмоқда. Чунки номигагина эмас, балки ҳақиқий давлатчиликкина шундай ҳокимият тузилишига эришиш имконини беради. Жумҳурият Президенти шубҳасиз Иттифоқ шартномаси ва мамлакатнинг федератив тузилиши янги асосларини ишлаб чиқишда муҳим роль ўйнайди, федерациянинг Иттифоқ кенгашида Ўзбекистон ССРни муносиб тарзда қатнашишини таъминлайди.

Иттифоқ миқёсида бўлганидек, жумҳуриятнинг якка бошлиғи лавозимининг жорий қилиниши шубҳасиз қонунлар ва бошқа давлат қарорларини ижро қилиш механизмини мустаҳкамлашга имкон беради, ва бинобарин сиёсий, ижтимоий-иқтисодий, миллатлараро ва бошқа соҳалардаги қайта қуриш жараёнларини жадаллаштиради.

Жумҳурият аҳолиси вазиятни барқарорлаштириш, тартиб ва интизомни ҳар томонлама мустаҳкамлашни айни Президент билан боғламоқдалар.

Одамлар жамиятдаги беқарорликдан, экстремизм кўринишлари намоён бўлаётганлигидан, миллатлараро низолар кучайиб бораётганлигидан, қонун менсимай қўйилганлигидан, жиноятчилик ўсганлигидан чуқур ташвишга тушмоқдалар.

Вилоятимиз учун кейинги ойлар айниқса мураккаб ва фожиали бўлди. Бўка, кейин Паркент районида бўлган ўз-ўзидан келиб чиққан митинглар ва тартибсизликлар ижтимоий-сиёсий вазиятни ва миллатлараро муносабатларни жиддий равишда мураккаблаштирди. Паркентдаги тартибсизликлар фожиали оқибатларга олиб келди. Ҳалок бўлганлар бор, район аҳолиси, милиция ходимлари ва ички қўшинлардан анча кишилар ярадор бўлдилар. Жумҳурият Олий Совети Президиумининг комиссияси тузилди ва у иш олиб бормоқда. Бу комиссия кўпдан-кўп саволларга жавоб беради, айбдорларни ва тартиб бузишларнинг ташкилотчиларини аниқлаб беради.

Лекин ҳозироқ шуни айтиш мумкинки, ижтимоий-сиёсий вазият кескинлашганлигининг асосий сабабларидан бири ижтимоий соҳа ўз ҳолига ташлаб қўйилганлигидадир.

Регионимизда йил сайин кескинлашиб бораётган демографик вазият ижтимоий кескинликнинг асосий ва энг хавфли манбаи ҳисобланади.

Шуни айтиш кифояки, умуман вилоят бўйича ҳозирги вақтда 45 мингдан ортиқ меҳнатга лаёқатли киши ижтимоий ишлаб чиқаришда банд эмас. Айниқса, Паркент, Бўстонлиқ, Оҳангарон районларида, Нурообод, Паркент, Чорвоқ шаҳарлари ва бошқа бир қатор аҳоли истиқомат жойларида меҳнатга жалб қилинмаган кишилар кўп.

Бунга пахта экадиган районлардаги аҳолининг меҳнат билан тўлиқ қамраб олинмаганлигини ҳам қўшиш керак. Бу районларда 4—5 ой тиғиз иш қилингандан сўнг аҳолининг катта қисми, айниқса, ёшлар ижтимоий-фойдали меҳнат билан қамраб олинмай, ўз ҳолига ташлаб қўйилади.

Жамиятга қарши ва ижтимоий хавфли бўлган ҳар хил ҳолатларни келтириб чиқарадиган қулай муҳит ана шу ердадир!

Бу муаммо манбалари турғунлик даврига бориб тақалади. Ўша даврда ишлаб чиқариш ҳажмлари бир ёқлама ривожлантирилиб, ишлаб чиқариш кучларини оқилона жойлаштириш, ўз ишчи кадрларини тайёрлаш ва ижтимоий соҳани тегишлича ривожлантиришга эътибор берилмаган эди.

Натижада аҳолининг ижтимоий неъматлар билан таъминланганликдаги кўпчилик кўрсаткичлар бўйича Тошкент вилояти мавжуд нормативлардан ва мамлакатнинг йирик саноат-аграр регионлари даражасидан анча орқада қолмоқда.

Қишлоқдаги умумий таълим мактабларининг учдан бир қисми, мактабгача болалар муассасаларининг олтидан бир қисми мослаштирилган ёки эскириб кетган биноларда жойлашган бир вақтда қанақанги нормал ижтимоий шароитлар ҳақида гапириш мумкин.

Ўқувчиларнинг тўртдан бир қисми иккинчи сменада машғулотлар олиб бормоқда, 54 минг нафар бола эса болалар боғчаларида жойлар билан таъминланмаган.

Қишлоқ касалхоналари ва вилоятдаги поликлиникаларнинг деярли ярми типовой бўлмаган биноларга жойлашган, бу биноларда баъзан врачлар ва беморлар учун энг оддий шароитлар ҳам йўқ.

Юзга яқин аҳоли пунктлари ҳалигача муқим савдо точкаларига, маиший хизмат кўрсатиш ва умумий овқатланиш биноларига эга эмас.

Маданият, спорт ва социал таъминот объектларининг моддий базаси аҳволи бундан ҳам ночор.

(Давоми 2-бетда).

• Долзарб мавзу

ЕР БЕРИЛДИ. КЕЙИНЧИ?

НАЗАРИМИЗДА деҳқон учун қайта қуришнинг энг катта самараси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва жумҳурият Нозирлар Кенгашининг колхозчилар, совхоз ишчиларига уй-жой қуриш учун ер участкаси бериш ва қўшимча томорқа ажратиш тўрисидаги қарори бўлди, десак янглишмаган бўламиз. Хўш, бу қарор жойларда қандай ижро этилмоқда?

Биз Оққўрғон ноҳиясидаги «Оққўрғон» совхозида бўлганимизда участка сўраб ариза бераётган кишиларнинг сони кундан-кунга ортиб бораётганлигининг гувоҳи бўлдик. Маълум бўлишича йил бошидан буён 95 киши мана шу масалада мурожаат қилибди.

— Деярли барчанинг илтимосини қондиришга ҳаракат қилаяпмиз, — деди хўжалик ер тузилиши инженери Турсунбой Усмонов. — Ҳар бир оилага уй қуриш учун 12 сотихдан жой ажратиб беряпти.

— Одамлар буни кам дейишмаяптими?

— Ҳозирча ҳеч ким бу ҳақда шикоят қилгани йўқ. Қолаверса ўтган йилнинг октябрь ойида совхоз коллективи меҳнат Кенгашининг йиғилишида шу қарорга келинган. Бундан ташқари томорқалари 14 сотихдан кам бўлган хонадонларга 8 сотихдан қўшимча ер ҳам бераяпмиз. Қишлоқ Шўроси қошида тузилган махсус комиссия бу борада фаол иш олиб бормоқда.

Ҳа, умуман олганда одамлар бу ғамхўрликдан хурсанд. Ҳар ҳолда хўжаликда бу масалага эътибор жиддий. Аммо...

— Кўпдан буён уй-жойга муҳтож эдик, участка берилганида бошимиз осмонга етди. Қарз-ҳавола қилиб бўлса ҳам уйни қисқа муддатда битириб оламан деган эдим, — дейди Н. Маматалиев. — Лекин қурилиш материаллари излаб бормаган жойим қолмади. Ҳатто оддий цемент ҳам тополмадим. Иккинчи бўлим ишчиси Нормуҳаммад Маматалиевнинг куйингани бежиз эмас. Ноҳияда қурилиш материаллари танқис. Одамлар сарсон-саргардон.

— 1988—89 йилларда 75 кишига уй-жой қуриш учун ер ажратиб берган эдик, — дея суҳбатга қўшилди Т. Усмонов. — Бугунги кунга келиб деярли ҳаммасининг девори кўтариб қўйилган. Аммо томи ёпилмаган. Одамлар тахта, шифер сингари материалларни излаб хуноб бўлишяпти.

Меҳнаткашларнинг арздодлари аллақачон совхоз раҳбарларига етиб борган бўлса керак. Улар бунга жавобан қандай чоралар кўришди экан, деган ҳаёлда совхоз идорасига бордик. Бахтга қарши директор дам олишда экан. Унинг хўжалик ишлари бўйича муовини Ж. Бабошев билан суҳбатлашдик.

— Қурилиш материалларининг йўқлигидан хабаримиз бор, — деди у. — Ҳатто хўжаликнинг муҳим объектлари ҳам чала ётибди. Қолаверса, биз бу вазифа билан шуғулланмаймиз.

Гапнинг очиғини айтганда, бу мулоҳазада жон бор. Лекин масаланинг бошқа томоничи! Оддий деҳқонга бу борада хўжалик ёрдам бермаса, улар кимга таянишсин, ахир! Совхоздаги аҳволни кўриб, ўйланиб қоласан. Хўп, йўлини топганлар-ку, бир йилдаёқ уйларини қуриб битказиб олишар, қолганлар-чи? Уй эса барчага зарур.

Қўшни Ғалаба ноҳиясидаги Волков номли совхозда уй қурувчилар учун бир қатор қулайлик яратишибди. Одамларни мунтазам қурилиш материаллари билан таъминлаб боришмоқда. Аҳолига бу материаллар давлат нархида сотилмоқда. Раҳбарлар уни топишда кўмаклашишмоқда. Ғоят ибратли иш, шундай эмасми?

Умуман, бу ҳақда жиддийроқ ўйлаб кўриш кераккa ўхшайди. Одамларга ер бериш масаланинг бир томони, холос. Энг муҳими эса уларнинг ана шу ерга уй-жой қуриб олишлари, берилган томорқалардан самарали фойдаланишлари, албатта. Акс ҳолда аҳвол яна эскичасига қолаверади. Деҳқон бу соҳада кўмакка муҳтож. Ўйлаймизки, ноҳиядаги мутасадди ташкилотлар, хўжаликлар ва қишлоқ Шўроларининг раҳбарлари буни ҳисобга оладилар.

Д. КАМОЛОВ.

• Хориждан хабарлар •

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА

● ЎТГАН душанба куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР ташқи ишлар нозири Э. А. Шеварднадзе «Тайм инкорпорейтед» Америка компаниясининг нашриёт муҳаррири Д. Макманус бошчилигидаги бир гуруҳ вакилларини қабул қилди. Суҳбат давомида Совет—Америка муносабатларига доир умумий муаммолар, шунингдек, Э. А. Шеварднадзенинг Вашингтонга бўлажак сафарига тааллуқли масалалар хусусида гапирилди. Суҳбатда Совет томонидан СССР ташқи ишлар нозирининг ўринбосари В. Ф. Петровский иштирок этди.

(ТАСС).

САЙЛОВОЛДИ ИТТИФОҚИ

● ВЕНГРИЯ парламентига бўлиб ўтган сайловларда олдинги ўринда бораётган Венгрия демократик форуми Майда хўжаликлар мустақил партияси ҳамда Христиан-демократик халқ партияси билан сайловолди иттифоқи тузди. Ҳар уч партия раҳбарияти ўз сайловчиларига мурожаат қилиб, сайловнинг иккинчи даврасида мазкур партияларнинг вакилларига овоз беришга чақирдилар.

КУН ТАРТИБИДА— МУҲИМ МАСАЛАЛАР

● ГЕРМАНИЯ Демократик Республикасининг сиёсий ҳаёти шу кунларда ўзига хос мазмун кашф этмоқда. Христиан-Демократик Иттифоқи ва Германия Социал-Демократик партияси парламент фракцияси, шунингдек, социал-демократик партия бошқаруви мажлислари кун тартибида ўта муҳим масалалар ҳал қилинмоқда. Христиан Демократлар Иттифоқи депутатлари мажлисида бўлажак ҳукумат бошлиғи лавозимига ХДИнинг ҳозирги раҳбари Л. де Мезьер бир овоздан тавсия этилди. ХДИ раҳбари маош, даромад ҳамда нафақа хусусида гапириб, Германия Демократик Республикасининг икки маркасига Германия Федератив Республикасининг бир маркаси берилишига эътироз билдирди. ХДИ раҳбари фикрича, бу масалани ҳар икки Германия давлати ҳукумати муҳокама қилиши керак. Социал-демократлар мажлисида кутилмаган воқеа рўй берди: ГСДП раиси ва унинг фракция раҳбари И. Беме истеъфо берди.

ИСРОИЛ ТАҲДИД ҚИЛМОҚДА

● ИРОҚ президенти С. Хусайн душанба куни халққа мурожаат қилган пайтида мабодо Ироққа ҳужум қилинадиган бўлса, у «Исроилнинг ярмини жаҳаннам ўтига мубтало қилишини» айтди. Бу тадбир кимёвий қурол воситасида амалга оширилади, деди у. Бу гапдан кейин Тель-Авивда дарҳол қарши фикр билдирилди. Исроил бош нозири вазифасини адо этувчи И. Шамир ўз баёнотида шундай деди: «Исроил келажакда ўзини қандай қилиб муҳофаза қилишни билади ва ўз душманларининг шаккок режаларини кучсизлантира олишга қодир, бу ҳақда ҳеч кимда шубҳа бўлмаслиги керак».

ПОЛИЦИЯ БИЛАН ТЎҚНАШУВ

● НЕПАЛ пойтахти Катмандуда полиция бўлинмалари билан намойишчилар ўртасида тўқнашув бўлиб ўтди. Натижада кўп қурбонлар берилди. Кам деганда саккиз киши ҳалок бўлди. Жароҳат олганлар сони аниқланмоқда. Кўчага чиққан 60 мингдан зиёд намойишчилар мамлакатда сиёсий партиялар тақиқланишини бекор қилиш, инсон ҳуқуқларига риоя этилишини талаб қилмоқдалар.

ЯНА БИР ЧАУШЕСКУ СУД ҚИЛИНМОҚДА

● БУХАРЕСТДА ҳарбий судда Руминиянинг собиқ ҳукмдори бўлган Николае Чаушескунинг укаси Николае-Андруца Чаушеску суд қилинмоқда. Унга ўтган йил 21 декабрда Бухарестдаги намойишни тарқатиб юбориш чоғида етти одамни отиб ўлдирганлиги тўғрисидаги айб қўйилмоқда. Шунингдек, у маҳфий полицияни жазога ундашда, намойишчиларга қарата ўқ узиш тўғрисида буйруқ беришликда ҳам айбланмоқда.

Н.-А. Чаушеску бундай буйруқ берганлигини рад этди. У 21 декабрь куни чиндан ҳам ўзининг шахсий қуролидан олти бор ўқ отганлигини, лекин, уларни осмонга қарата отганлигини тан олди. Кичик Чаушескунинг айби исботлангудек бўлса, уни умрбод қамоқ жазоси кутмоқда.

РЕДАКЦИЯГА КЕЛГАН ХАТЛАРДАН

«ОСМОН»ДАГИ ЭРКАЛАР

БИЗ бир группа тиббиёт ходимлари бу сафар хотин-қизлар байрамини янгича нишонлашга аҳд қилдик. «Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг медицина-санитария қисми 2-терапия бўлими шифокорлари 7 март куни телеминорага чиқдик. Экскурсиялар қаватида ўн-ўн беш минут ичида наридан — бери қилиб Тошкентни таништиришди, қолган ярим соат вақтни беҳуда сарфлаб ресторанга чиқишни кутдик. Экскурсоводга /Тошкент тарихини ўзбекча эшитишни истовчилар борлигини айтсак, «у бугун вақтли кетиб қолган» деган зардали жавобни олдик. Бу ҳали ҳолва экан. Ресторанда бизни бундан баттар кутиб олишди. Бир соат, аниқроғи, 45 минут ичида бор-йўғи икки мартагина ўзбекча қўшиқ эшитдик. Ваҳоланки ресторанда маҳаллий миллат вакиллари кўпчилик эди.

Одатда ресторанга маданий ҳордиқ чиқариш, ўйнаб-кулиш учун борилади. Биз ҳам неча йиллар мобайнида бир марта ана шу бахтга муяссар бўлмоқчи, қолаверса, телеминора билан яқиндан танишмоқчи эдик. Бироқ, хизмат қилувчи ходимлар (официанткалар)нинг энг қўполларини шу ерда учратдик. Идишларни тарақлатиб қўйишганидан бир сесканиб тушамиз. Овқатлари ўта сифатсиз, битта жўжани иккига бўлиб беришяпти, у ҳам пишмаган. Салат деб икки бош редискани майда тўғраб, устига билинар-билинмас кўкат сепиб қўйишибди. Қопқоғи олиб келтирилган шарбатлар, идишларга қандай қуйилган бўлса, шундай қолди — сувда маза борки унда ҳеч вақо йўқ.

Соат 21 дан 45 минут ўтганда мусиқанинг овози ўчирилди. Официанткалар тарақлатиб идишларни йига бошлади. Бунча вақтли, деб эътироз билдирсак, вақтинглар тугади, биз ҳам байрам қилишимиз керак, деб жавоб қилишди. Тағин «Тезроқ бўлақолинглар» деб шошилтиришлари ортиқча. Биз ҳам бўш келмадик, таомномада ёзилган пирожнийни емагунча ҳеч қаерга кетмаймиз, деб ўтиравердик. Охири официантка целлофан халтада шоколад олиб келиб, ҳар биримизнинг олдимизга қўйиш ўрнига, бир сиқимлаб отиб кетди. Чидолмагач, шикоятлар дафтарини сўрадик, уни бош ошпазда дейишди. Бош ошпаз эса аллақачон жуфтакни ростлаб қолган экан. Вақтимиз тугашига қарамай, бош ошпаз келмагунча ўтираверамиз, дедик. Иккита ўзбек йигити келиб, опажонлар кечиринглар, деб туриб олишди. Официанткаларнинг қўрслигини, овқатларнинг сифатсизлигини, мусиқанинг вақтли ўчириб қўйилганини, пирожний берилмаганлигини очиқ тан олишди.

Қизиқ, «осмон»га чиқиб олиб хоҳлаган ишни қилиш экан-да? Булар кимларнинг эркатойлари, уларни ким осёғидан тортиб пастга тушириб қўяди?

17 кишилик коллектив номидан:

С. ҲИДОЯТОВА.

Хўжакўрсингами?

Бир вақтлар бекатлар қуриш ҳаракати бошланиб, йўл бўйларида бежирим бекатлар барпо бўлди. Ҳозир эса ўша бор бекатлар нурай бошлади. Масалан, Усмон Юсупов кўчасидаги «Известия» бекатининг ҳар икки томонида усти берк йўловчилар турадиган жой бор. Бироқ қаровсизлик оқибатида уларнинг шифери синиб ётибди. Натижада транспорт кутувчилар қор-ёмғирли кунларда беркингани жой тополмайдилар.

Шундай манзарани полковник Хўжаев кўчасидаги Аҳмад ошпаз, Октябрь колхоз бозорининг Каллахона бекатларида ҳам учратиш мумкин. Уларнинг усти очиқ бўлгани етмагандек ўриндиқлари ҳам синдириб ташланган. Нима, бекатлар хўжа кўрсинга қурилганми?

А. НАБИХЎЖАЕВ.

МЕНИНГ ФИКРИМЧА...

ҲАММА нарсани ўз номи билан миллий шаклда аташимиз учун барча номларни қайта кўриб чиқишимиз лозим бўлиб қолди. Ҳақиқатан ҳам ғалати номлар жуда кўп. «Дубовая», «Насосная», «Сапёрная», «Школьная» ва ҳоказо маънисиз номларни алмаштириш вақти аллақачон келган-ку!

Кишиларимизнинг номлари бузиб айтилади ва ёзилаяпти. Фикримча, бунга аввало, ўзимиз айбдормиз. Телевидение ва радиода сўзлаганда, мажлисларда маъруза қилганда, ёзишмаларда ўз исм-фамилияларимизни, ўзбекона сўзларимизни ўзимиз бузамиз. Шундай экан, айбдорни четдан қидирмай нутқимизни, талаффуз ва имлойимизни аввало ўзимиз тузатайлик.

Н. ЗОИРОВ.

ЎТМАС МАТОҲЛАР

Магазинларимиз пештахталари тобора бўм-бўш бўлиб бораётганлигидан ажабланасан, киши. Мураккаб рўзғор буюмлари, кундалик озиқ-овқат маҳсулотлари тақчиллигини мутасадди раҳбарлар турли баҳоналар билан изоҳлашмоқда. Ўйинчоқлар ҳам ноёб моллар қаторига кириб қолганлиги айниқса таажжубланарлидир. Янги йил арафасида фарзандларимга совға олиш мақсадида Халқлар дўстлиги кўчасидаги савдо расталарида бўлдим. Лекин бу ердан дидга мос бирор ўйинчоқ тополмадим. Арча байрами арафаси, ўйинчоқ харид қилишга кечикибман, шекилли, деб ўйладим. Бироқ кейинчалик бир неча бор Фрунзе савдо маркази, Қорақамиш даҳасидаги савдо комплексидаги ўйинчоқлар магазинлари пештахтасида ҳам бир сўмлик катта коптокдан бошқа ҳечвақо йўқ экан. Бир вақт кўзим магазинда турган иккита ўйинчоқ машинага тушди. Эрта қувонган эканман. Сотувчи уларнинг ғилдираклари йўқлигини айтди. Қизиқ, бундай ўтмас матоҳни нима учун пештахтага қўйиб қўйишган экан?

Пойтахтимизда ўйинчоқ ишлаб чиқарадиган махсус корхона борлигидан хабардорман. Лекин нега унинг сифатли маҳсулотлари савдода кўринмайди?

З. РАСУЛОВА.

• Чорва қишлови қандай якунланмоқда?

ИЖАРА УСУЛИДА

Эгалик ҳисси ҳар бир касб эгаси, айниқса, бойлик яратувчи азаматлар зиммасига катта масъулият юклайди. У аввало ҳар бир тадбирни пишиқ-пухта бажаришга, кўнгилдаги режаларини вақтида амалга оширишга, энг муҳими кўпчиликка берган сўзининг уддасидан чиқиш учун куч-ғайратини аямасликка, маҳорати, тажрибасини ишга солишга астойдил ҳаракат қилади.

Калинин ноҳиясидаги «Хасково» совхозида олиб борилаётган ишлар бунга мисолдир. Фермада меҳнатни ташкил этишнинг ижара усули жорий этилгач, ишлар айниқса, жонланиб кетди.

— Аввало биз ҳар бир чорвадор билан бамаслаҳат ижара шартларини ишлаб чиқдик,—дейди совхоз директори Т. Мусаев,— бу шартларда маҳсулот сифати асосий мезон қилиб қўйилди. Соғувчиларга улар топширган сутнинг ёғлилик даражасига, бузоқбоқарларга жониворларни яхши сақлаб, соғлом ўстирганликларига, бўрдоқибоқарларга эса қарамоғларидаги молни бир кеча-кундузда қанчалик семиртирганликларига қараб ҳақ тўланади. Табиийки, сарф-харажатта ажратилган маблағ тежаб қолинса, асосий қисми ижарачига бўлиб берилади.

Ижаранинг афзаллиги қисқа вақт ичида кўриниб қолди. Фермада биринчи кварталда мўлжалдаги 18 тонна ўрнига 28 тонна гўшт, 201 тонна ўрнига 248 тонна сут етиштирилди. Чунки ҳар бир соғувчи, ҳар бир молбоқар ғоятда фидойилик кўрсатиб меҳнат қилмоқда.

Фермада махсус ҳисоб-китоб дафтари бор. Бу дафтарга ҳар куни қанча озуқа келтирилаётганлиги, сарфланаётганлиги қайд этиб борилади.

Аралаш озуқа тайёрланиб тўйимлиги оширилади. Шунинг учун ҳам айни қишлов қизғин даврда ҳам соғин сигирлардан сут соғиб олиш камаймади. Айниқса, илғор сут соғувчилар (чапдан) Мунира Нуртоева, Қундуз Толипова, Насиба Нуртоева, Гулчеҳра Сирдоровалар яхши натижаларга эришмоқдалар.

Н. ИСАЕВ.

Юқоридаги суратда: механизатор И. Усмонов ва ферма бригадири М. Нуртоев.

А. ЗУФАРОВ суратлари.

АМАЛИЙ ИШЛАР ДАВРИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомининг бўшашиши, хўжасизлик, тақчилликларнинг ўсиши, пулнинг қадрсизланаётганлиги, яширин иқтисодиёт авж олиб кетганлиги ҳам ижтимоий-сиёсий вазиятга салбий таъсир кўрсатмоқда.

Бунга региондаги экологик вазият кескин даражада ўткирлашганлиги ҳамда халқ хўжалигининг кўп тармоқларидаги оғир молиявий аҳволни ҳам қўшиш керак.

Афсуски, бундай шароитда айрим коммунистлар, бошланғич партия ташкилотлари ва партия комитетлари шошиб қолдилар, ташаббусни, вазиятга таъсир этиш қобилиятини йўқотиб қўйдилар.

Бошланғич партия ташкилотлари ижтимоий-сиёсий ҳаётдаги воқеаларга нисбатан ўз позициясини аниқ ифода этишини район, шаҳар, область партия комитетларидан тобора қаттиқроқ талаб қилмоқдалар.

Албатта, партия комитетлари, шу жумладан, область партия комитети ўзларининг сайловолди ҳаракат дастурларида, секретарларнинг оммавий ахборот воситаларидаги чиқишлари ва суҳбатларида ҳамда районлараро кенгашларда одамлар билан бўлган мулоқотларда етилган масалаларни ҳал этишга ўз муносабатларини баён қилиб бердилар, деб айтишимиз мумкин. Лекин очиқ эътироф этишимиз лозимки, бизнинг сайловолди программаларимизни бажариш соҳасидаги ишимиз жуда ёмон аҳволда. Бундан кўпдан-кўп норасмий гуруҳлар ва ҳаракатлар усталик билан фойдаланмоқдалар, улар бизда оқсаётган иш соҳасида фаолликларини анча оширганлар. Мен меҳнат коллективлари ва истиқомат жойларида, оддий меҳнаткашлар ва аҳоли ўртасида олиб бориладиган тушунтириш ишини назарда тутмоқдаман.

Тан олиш керак: ҳозир энди гап партиянинг ўз тақдири, областимиз, республикамиз ва бутун мамлакат келажаги тўғрисида гап бораётир. Шунинг учун область партия комитетининг бюроси вилоятдаги сиёсий аҳволни иложи борича холис ва принципиал баҳолаш ҳамда область партия конференцияси, Ўзбекистон Компартияси ва КПССнинг съездларигача бизнинг қилажак ишларимизни белгилаб олишни бугунги пленумдаги вазифамиз деб ҳисоблайди.

Бугун биз энг аввало партиянинг ташкилий ва ғоявий бирлиги тўғрисида фикр юритишимиз керак. Ҳар хил гапларни айтишаётган бўлишмасин, партияни «сўлдан» ва «ўнгдан» ҳар қанча танқид қилишмасин, ҳозир жамиятнинг барқарор ривожланишини таъминлашга қодир бўлган бошқа бирлаштирувчи реал куч йўқ. Республика ва маҳаллий Советлар халқ депутатлигига бўлган сайловларнинг якунлари ана шундан далолат бериб турибди.

Шуни айтиш кифояки, Олий Совет депутатларининг 90 фоиздан ортиғи, область Совети депутатларининг тўртдан уч қисми — КПСС аъзоларидир. Лекин бу бизни хотиржам қилмаслиги керак. Биринчидан, кўп округларда фақат биттадан номзод кўрсатилди ва сайловларда етарли даражада рақобат бўлмади.

Иккинчидан, партия сафларида табақаланиш сари интилиш, айрим партия аъзоларининг ҳар хил гуруҳлар, фракциялар тузишга уриниши, баъзан эса иккиюзламачилик ҳоллари яққол кўриниб турибди. Биз бу хилдаги ҳодисаларга нисбатан ўз позициямизни аниқ белгилаб олишимиз зарур.

Бизнинг асосий вазифамиз — партия, унинг ҳамма бўғинлари, ташкилий жиҳатдан мустаҳкам бўлишига, ўз интилишлари ва ҳаракатларида якдил бўлишига эришишдан иборатдир. Бунга қандай эришиш мумкин, партияни янгилаш жараёнларини қандай қилиб тезлатиш мумкин? Бундай янгилаш йўллари КПСС Марказий Комитетининг партия XXVIII съездига Ҳаракат дастури ва КПСС Устави лойиҳаларида белгилаб берилган. Юқоридаги саволларга тўлиқ жавоб бериш учун биз коммунистларнинг биргаликдаги фикр-ўйларини, областнинг катта интеллектуал имкониятини иложи борича кўпроқ ишга солишимиз керак.

Ҳозир партия ташкилотларида Ҳаракат дастури ва Устав лойиҳаларини муҳокама қилиш авж олиб кетди. Пленумимиздан олдин область партия комитети комиссияларининг мажлислари бўлди. Бу мажлисларда Ҳаракат дастури ва КПСС Устави лойиҳалари муҳокама қилинди. Бир қатор таклифлар ва мулоҳазалар айтилди.

Чунончи область партия комитети идеология комиссиясининг аъзолари Ҳаракат дастури ва КПСС Устави лойиҳаларини муҳокама қилиш чоғида вужудга келган қуйидаги масалаларга эътиборни қаратдилар: нима учун биз бу лойиҳаларни фақат ҳозирга келиб, беш йил ўтгандан сўнг муҳокамага қўяпмиз? Нима учун бизда узоқ вақтгача партия ва жамиятни қайта қуришнинг сиёсий ҳаракат дастури йўқ эди? Биз қандай жамиятни янгилаш ёки қуришга ҳаракат қилмоқдамиз? Ва энг муҳими — нима учун бу лойиҳаларда коммунизм тўғрисида, коммунистик идеал тўғрисидаги қоидалар йўқ? Бу масала айниқса, партия ва меҳнат ветеранларини ташвишга солмоқда.

Ташкилий-партиявий ва кадрлар иши комиссияси аъзоларининг диққат-эътиборида партияни янгилаш ва партия ички муносабатларини демократиялаштириш масалалари турди. Демократик централизм принципининг мазмуни ва уни амалий рўёбга чиқариш юзасидан қизғин баҳс бўлди. Сир эмаски, кейинги вақтда партияни танқид қилувчилар, шу жумладан, айрим КПСС аъзолари, чунончи демократик ҳаракат дастури деб аталган платформада турувчи кишилар бу принципни Уставдан олиб ташлаш ва уни «демократик бирлик», «консенсус» каби қоидалар билан алмаштириш ҳақидаги фикрларни тобора кўпроқ билдирмоқдалар. Озчиликнинг кўпчиликка бўйсуниши тўғрисидаги қоида айниқса кескин ҳужумларга учрамоқда, озчиликка кўпчилик томонидан қабул қилинган қарорларни бажармаслик ҳуқуқини беришгача бўлган талаблар қўйилмоқда.

Шу масала юзасидан фикр билдирган комиссиянинг кўпчилик аъзолари КПСС Устави лойиҳасида баён қилинган қоидаларни қўллаб-қувватламоқдалар. Улар бу принципнинг демократик потенциалидан ҳали тўлиқ фойдаланилмаяпти, деб асосли равишдаги фикрни изҳор қилмоқдалар, бу принципнинг партия ҳаёти норматив асосларидан олиб ташланиши партиянинг ташкилий бирлиги йўқотилишига олиб келган бўлур эди. Областдаги барча партия бўғинларида конференциялар ва съездларга тайёрланиш жараёнида бу масалаларни фаоллик билан муҳокама этиш ва Устав лойиҳасининг тегишли моддалари бўйича аниқ таклифларни ишлаб чиқиш лозим.

Бу борада партия ташкилотларида ҳозироқ муайян фикр пайдо бўлди. Хусусан, коммунистлар ҳар бир партия аъзосининг партия анжуманларига делегатлар сайлаш ва партия раҳбар органлари аъзоларини сайлашдаги иштирокини таъминлаш юзасидан, шунингдек, партия ташкилотларининг бошланғич партия ташкилотларигача ҳаммасининг бу органлардан истаган аъзоларни чақириб олишни талаб қилишгача бўлган ҳуқуқини таъминлаш тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг таклифларини маъқуллаб кутиб олдилар. Озчиликнинг кўпчилик томонидан қабул этилган қарор ҳамма учун мажбурий қилиб қўйилганда ўз позициясини ишончли тарзда ҳимоя қилиш ҳуқуқини таъминлаш масаласи бўйича таклифлар ҳам қўллаб-қувватланмоқда.

Шу билан бир вақтда кўп коммунистлар юқори партия органларининг қуйи партия органлари олдида ҳисоб бериб туриш муддатлари ва тартибини Уставда аниқ белгилаб қўйиш зарур деб ҳисобламоқдалар. Ошкоралик принципи оғиздагина айтиб қолинмасдан, партиянинг ҳамма ишлари тўғрисида ҳар бир коммунист билиб туришини реал таъминлаши лозим.

Бугунги пленум қатнашчилари ҳам ўз фикрлари ва мулоҳазалари билан келганлар ҳамда уларни баён қиладилар деб ўйлаймиз.

Муҳокама қилинаётган ҳужжатлар навбатдаги фармойишлар сингари қабул қилинмаслиги керак. Бундай фармойишлар одатда ўқиб чиқилгандан сўнг тезда унутилиб юборилади.

Бизнинг вазифамиз шундан иборатки, аҳолининг кенг қатламлари ва барча коммунистлар орасида КПСС Марказий Комитетининг Ҳаракат дастури лойиҳаси, бошқа съездолди ҳужжатларининг принципиал қоидаларини, уларнинг новаторлик характерини тушунтириш ва тарғиб қилиш ишларини олиб боришдир. Бу ишда янги ёндашишлар ҳам керак. Бир одамнинг маърузасидан кўра манфаатдорлик билан ўтказилган суҳбат, мунозаралар ҳар бир коммунистга ўз позициясини тушуниб аниқлаб олиш, партия ташкилотларида бўлган бошқа муқобил таклифларнинг моҳиятини ҳам англаб етиш имконини беради.

Бу ишни газеталаримиз саҳифаларида ҳам бошлаб юбориш, сайлаб қўйиладиган органлар аъзолари ҳамда партия ходимлари иштирокида радио ва телевизион эшиттиришларни ташкил қилиш лозим.

Шуни унутмаслик кераки, ҳозир ғоялар ва фикрлар хилма-хил бўлиб турган пайтда оддий коммунистларнинг бир қолипда бўлмаган фикрларини партия ва халқ манфаатларидан узоқ бўлган ўз қарашларини тиқиштириш учун мунозаралардан фойдаланиб қолиш йўлидаги уринишлардан ажратиб олишлари осон бўлмаяпти. Партия турмушидаги етилган ўзгаришларга тўсқинлик қилаётганларга, шунингдек, партияни ислоҳ қилиш жараёнларига мослашиб олган, бизнинг позицияларимизнинг бўшашишига умид қилаётган кишиларга зарба бериш зарур.

Бу масалада, энг аввало, биз коммунистлар ва биринчи навбатда область партия комитети аъзолари намуна кўрсатишимиз лозим. Хўш, ана шу масалалар хусусида биз аҳоли билан, оддий коммунистлар билан тез-тез учрашиб турибмизми? Партиямиз, жамиятимизнинг эртанги куни билан боғлиқ у ё бу муаммоларни қандай тушунишимиз тўғрисида ўз фикрларимизни айтаяпмизми? Бу ишда оммавий ахборот воситаларидек қудратли қуролдан етарли фойдаланяпмизми? Ҳозир юз бераётган воқеаларни индамай кузатиб турадиган вақт эмас, бундай кузатувчанлик умуман коммунистларга хос бўлган эмас.

Партияга ҳужумлар кучайиб бораётган, сиёсий ва ижтимоий-иқтисодий аҳвол кескинлашиб энг юқори даражага кўтарилаётган вазиятда коммунистлар индамай туришга, ижтимоий сафсатабозлик ва сиёсий экстремизмга зарба бермасликка ҳақлари йўқ. Чинакам сиёсий кураш кетмоқда. Шунинг учун ҳар бир коммунист бу курашда ўзининг ҳал қилувчи сўзини айтиши лозим. Совет кишисининг турмушини яхшилаш, унинг етилган моддий ва маънавий эҳтиёжларини қондириш, иқтисодиёт ва маданиятни ривожлантириш билан боғлиқ тўпланиб қолган муаммоларни ҳозирги шароитда партияни янгиламай туриб ҳал қилиш мумкин эмаслигини кишилар онгига етказиш зарур. Бу ишда фақат социалистик янгиланиш йўли билан. Улуғ Октябрь ғояларига чексиз садоқат бўлган тақдирдагина эришиш мумкин. Фақат партиягина сиёсий, ижтимоий-иқтисодий ва маънавий янгиланишга интилаётган жамиятнинг ҳамма кучларини бирлаштиришга қодир эканлиги ҳар бир соғлом фикр юритувчи кишига тушунарли бўлиши керак.

КПСС Марказий Комитети февраль ва март Пленумларининг материаллари мунозаралар учунгина эмас, амалий ишлар учун ҳам принципиал асос беради. Шунинг учун биринчи навбатда биз ўз куч-ғайратларимизни XXIV область партия конференцияси, Ўзбекистон Компартиясининг XXII съезди ва КПССнинг XXVIII съездига тайёргарликка қаратишимиз керак.

Маълумки, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIX пленуми Ўзбекистон Компартиясининг XXII съездини шу йил 7 июнда чақириш тўғрисида қарор қабул қилди. Ана шуни ҳисобга олиб область партия комитетининг бюроси навбатдаги XXIV Тошкент область партия конференциясини 25 майда чақиришни таклиф қилади.

Ҳозир конференциямиз олдида қандай вазифалар турганлигини яна бир бор чамалаб кўриш, ана шу вазифаларга мувофиқ конференциянинг кун тартибини белгилаш зарур.

Учрашувлар ва суҳбатлар чоғида, доимий комиссияларнинг мажлисларида обком аъзолари аввалги конференциялардаги одатдаги ҳисобот докладидан қочиш керак, деган таклифни айтдилар. Уларнинг фикрича, бўлажак конференциянинг муҳокамасига областдаги сиёсий вазият, қайта қуришнинг характери, асосий йўналишлари ва муаммолари тўғрисидаги докладни қўйиш лозим. Бунда обкомнинг ҳисоботини олдиндан партия комитетларига юбориш, шунингдек бошланғич партия ташкилотларида ҳисобда турган область партия комитетининг сайлаб қўйиладиган органлари аъзоларини ана шу ташкилотларда ва район, шаҳар партия ташкилотлари партия фаолларининг йиғилишларида ҳисоботларини уюштириш мумкин бўлур эди. Бу таклифлар шубҳасиз эътиборга лойиқдир. Биз бугун ана шу таклифларга ўз муносабатимизни билдиришимиз керак.

Партия комитетларининг назорат-тафтиш комиссияларини тузиш масаласи бўйича ҳам маслаҳатлашиб олишни истардик. КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорлари билан конференцияларда ягона назорат-тафтиш комиссияларини сайлаш мумкинлиги назарда тутилган. Бироқ, тажриба тариқасида бундай комиссиялар тузилиб бўлган партия комитетларида ана шундай сайлов ўтказишнинг мақсадга мувофиқлиги тўғрисида бир хил фикр айтилмаяпти. Шунинг учун биз бу комиссияларни тузишни КПСС XXVIII съездидан кейинги даврга, ана шу масалалар юзасидан съезд қарорларини ҳисобга олган ҳолда қолдиришимиз мумкин бўлур эди. Бунинг учун биз конференцияларимиз делегатларини бутун ҳисобот даври учун ваколатли қилиб қўйишимиз мумкин эди. Бундан ташқари сайлаб қўйиладиган органларнинг олиб борилаётган иш тўғрисида ҳисоботларини мунтазам эшитиб туриш, зарурати бўлса уларни кооптация қилмай тўлдириб туриш имконини берган бўлур эди.

Агар бу таклифлар қабул қилинса конференцияда кўриб чиқиш учун қуйидаги масалаларни кун тартибига киритиш мумкин бўлар эди:

1. Тошкент областидаги сиёсий вазият, қайта қуришнинг характери, асосий йўналишлари ва муаммолари, уни амалга оширишда область партия ташкилотининг ўрни ва роли тўғрисида.
2. Область партия ташкилоти тафтиш комиссиясининг ҳисоботи.
3. «Инсонпарварлик, демократик социализм сари» КПСС Марказий Комитетининг Ҳаракат дастури лойиҳаси тўғрисида.
4. КПСС Устави лойиҳаси тўғрисида.
5. Сайловлар:
— область партия комитетини сайлаш;
— область партия ташкилоти тафтиш комиссиясини сайлаш;
— Ўзбекистон Компартияси XXII съездига ва КПСС XXVIII съездига делегатлар сайлаш.
6. КПСС ва Ўзбекистон Компартиясининг марказий органлари таркибига область партия ташкилотидан кўрсатиладиган номзодлар тўғрисида.

Бунда КПССнинг Ҳаракат дастури ва Устави лойиҳалари билан боғлиқ масалаларни биринчи масала юзасидан қилинадиган докладда ифодалаш мумкин эди.

Албатта, бошқа вариантлар ҳам бўлиши мумкин. Келинг, уларни муҳокама қилайлик.

Ҳамма ҳолда ҳам буларни область партия ташкилотининг сайлаб қўйиладиган органлари барча аъзолари фаол ишлаган тақдирдагина рўёбга чиқариш мумкин. Ҳозир конференция ҳужжатларини тайёрлаш бўйича ишчи гуруҳларини тузиб, тасдиқлаб олиш ва пайсалга солмай ишга киришиш мумкин бўлур эди.

Конференцияда қилинадиган докладга тайёрланиш давомида биз ҳаётимизнинг ҳамма соҳалари — иқтисодий базис, сиёсий устқурма, миллатлараро муносабатлар ва мафкура ишларини қайта қуриш билан боғлиқ кўпгина масалаларни ишлаб чиқишимиз керак бўлади.

Ҳисобот докладида ўн иккинчи беш йилликка мўлжалланган, тошкентликларнинг турмуш даражасини ошириш билан боғлиқ асосий ижтимоий-иқтисодий программалар қандай бажарилганлигини таҳлил қилишга алоҳида эътибор берилиши лозим.

Шу муносабат билан область партия конференцияси арафасида биз Озиқ-овқат, Уй-жой программалари, шунингдек, «Саломатлик», «Иш билан бандлик», «Халқ истеъмоли товарлари» программалари қандай бажарилаётганлигини таҳлил қилишимиз мақсадга мувофиқдир.

Халқ кўзи олдида коммунистлар ва маҳаллий ҳокимият органларининг обрўси, бинобарин, бутун қайта қуришнинг муваффақияти ана шу долзарб муаммолар муваффақиятли ҳал этилганлигига кўп жиҳатдан боғлиқ бўлади.

КПСС Марказий Комитетининг Ҳаракат дастури лойиҳасида жуда тўғри таъкидлаб ўтилганидек «ҳозирги ва истиқболдаги ижтимоий-иқтисодий муаммоларнинг ҳал этилиши туб иқтисодий ислоҳот билан чамбарчас боғлангандир».

Унинг принциплари муваффақиятли рўёбга чиқарилиши, шубҳасиз, хўжалик практикасини янгилашнинг кўп жараёнларини тезлаштирди, иқтисодиёт ва ижтимоий ҳаётдаги кўпгина мутаносибсизликларни ижобий ҳал қилиш йўлини очиб берди.

Бироқ унинг афзалликлари ва аҳамиятини камситмаган ҳолда очиқ эътироф этиш кераки, у реаллик билан дуч келиб, бир қатор жиддий тўсқинлик қилувчи омилларга рўпара бўлди.

Иқтисодиёт ва ижтимоий ҳаётдаги кўпгина қайта қуриш жараёнлари секинлашиб қолганлигининг асосий сабаби шундаки, эски маъмурий-буйруқбозлик системаси энди иш бермаяпти, бошқаришнинг демократик усулларига асосланган янги система эса ҳали ташкил топгани йўқ ва сезиларли натижалар бермаяпти.

Мулк муносабатларини қайта қуриш чўзилиб кетганлиги, нарх ҳосил бўлиши, кредит-молия ва план системалари, улгуржи савдога секинлик билан ўтилаётганлиги, бошқаришнинг иқтисодий усуллари, фикрлашдаги қолоқлик, шунингдек, раҳбар кадрлар иқтисодий тайёргарлигининг пастлиги ўз таъсирини кўрсатмоқда.

Ислоҳотни ўтказиш давомида кўпинча ноизчилликка, қарама-қаршиликларга ва билимсизликка йўл қўйилмоқда. Ислоҳотни рўёбга чиқаришда жойларда иқтисодиёт фани ва марказий иқтисодий органларнинг роли паст.

Меҳнаткашлар эса бутун танқидларининг тиғини ва норозиликларини маҳаллий бошқарув органлари ва партия комитетларига қаратмоқдалар.

Бизда кооперацияни жорий этиш, ташқи иқтисодий фаолиятни ривожлантириш ва иқтисодий ислоҳотдаги бошқа бир қатор йўналишларда худди ана шундай аҳвол юз берди.

Биз юқори совет, хўжалик органлари реал ижтимоий-иқтисодий стратегияни ишлаб чиқишга ёндашувнинг ўзини ўзгартиришимиз зарурга ўхшайди.

Бунда асосий эътибор ана шу соҳада юз бераётган жараёнларни холис таҳлил этиш, қайта қуришнинг илғор тажрибасига ва қуйи бўғинлардаги коллектив фикрга таяниш лозим.

Бошқаришнинг иқтисодий усуллари ниҳоятда сустлик билан ва катта қийинчилик билан ўзига йўл очиб бормоқда.

Шуни айтиш кифояки, ҳатто, Тошкентдек йирик индустриал марказда хўжалик юритишнинг иккинчи моделида ҳозир 177 та саноат корхонасидан атиги 8 таси ишламоқда.

Қурилиш, транспорт, деҳқончилик саноати комплексларида янги хўжалик механизмини жорий этишда кўпгина расмиятчиликлар бор.

Чунончи, деҳқончиликда 70 фоиздан ортиқ бригадалар хўжалик юритишнинг янгича шароитига ўтган Тошкент ва Калинин районларида ўтган йили қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг кўпгина турларини етиштириш эришилган даражадан деярли учдан бир қисмга камайди.

Бу ҳол хўжалик юритишнинг янги шаклларини жорий этишдаги ўйламай нетмай иш кўриш, пала-партишликни билдирмайдими?

Ижаранинг яққол сезилиб турган афзалликларига қарамай кўпгина хўжалик раҳбарлари бу прогрессив ҳаракатга ҳамон тўсқинлик қилиб келмоқдалар.

Область партия, совет органларига келаётган хатлар ва шикоятлар ижара коллективлари тузишда қўпол маъмуриятчилик ҳолларига йўл қўйилаётганлиги, шартномалар тузишда сансалорлик, ўзаро ҳисоб-китоблар чиқаришда таъмагирлик қилинаётганлигидан далолат беради.

Тошкент области республика қурултойида қишлоқ аҳолисига ер ажратишда сусткашлик қилаётганлиги учун жиддий танқидга учради.

Партия комитетлари ўзининг аниқ позициясини белгилаб оладиган соҳа мана шу ердадир.

Бундан буён партия фаолиятида сиёсий, идеологик иш асосий соҳа бўлиб қолишини ҳисобга олиб докладда бу соҳада муаммоларни кенг ёритиш лозим. Зотан, одамларни ўз идеалларимизга ишонтирмай туриб, уларда социалистик қадриятларга онгли муносабатни шакллантирмай туриб, кўп партиявийлик шароитида партиянинг етакчилик роли тўғрисида гапириш ҳам мумкин эмас. Бу ишнинг ана шу соҳасига муносабатимизни қайтадан кўриб чиқишни талаб қилади. Бу масала, албатта, янги масала эмас. Идеология ишига асосий эътибор бериш зарурлиги тўғрисида гап—сўзлар ва даъватлар кўп бўлган. Лекин бугунги кундаги вазият ана шу гап—сўзлар ва даъватларни амалий ишларга буриб юборишни биздан қатъий талаб қилмоқда.

Яна шундай муҳим омилни ҳам ҳисобга олмаслик мумкин эмас: идеологик фаолият аҳамиятининг ошиб бораётганлиги ва айни вақтда унга нисбатан янги талаблар қўйилаётганлиги, яъни, ижтимоий жараёнларни тартибга солиш ва бошқаришда жамоатчилик фикрининг роли тубдан ўзгарди.

Ошкоралик шароитида иқтисодиёт, ижтимоий-тараққиёт, фан-техниканинг ривожланишидаги биронбир сезиларли қарор ижтимоий фикрни ҳисобга олмасдан туриб қабул қилиниши мумкин эмас. Бу фикрга қарши бориш эса умуман тўғри келмайди. Ҳозирги пайтда тўғри қарор ишлаб чиқишнинг ўзи озлик қилади, бу қарорни жамоатчилик фикри қандай қабул қилишини баҳолаб кўриш лозим, уни қўллаб-қувватлашларига ишонч ҳосил қилиш керак бўлади. Бунинг учун эса одамларни ишонтира билиш лозим.

Бундай шароитда мафкуравий иш янги мезон касб этмоқда. У қабул қилинган қарорларни пропагандистик таъминланиши билан чекланиб қолган бўлиши керак эмас, балки уларни ишлаб чиқишнинг муҳим омилига айланиши лозим.

Буларнинг ҳаммаси оммага ғоявий таъсир қилишнинг таркиб топган практикасини қайта кўриб чиқишни тақозо этади. Кишилар билан тарбиявий иш олиб бораётган жамоат ташкилотлари, ижодий союзлар билан ўзаро муносабатларни янгича йўлга қўйиш лозим.

Ўз умрини ўтаб бўлган иш формаларидан қатъиян воз кечиш, идеологик тадбирбозликни бартараф этиш, халқнинг ўзига хос анъаналарини қайта тиклаш ва ҳар томонлама ривожлантириш лозим. Одамларимиз Наврўз байрамини қандай юксак шодиёналик билан нишонлаганликларига эътибор беринг-а. Наврўз чиндан ҳам умумхалқ байрамига, областимизда яшовчи барча миллатларнинг шодиёнасига айланди.

Ўзбек халқи ва мамлакатимиздаги бошқа халқларнинг байналмилал моҳиятини кўрсатувчи прогрессив миллий урф-одатлар ва анъаналарни тиклаш билан бирга биз революцион анъаналаримиз ва революцион байрамларимизни ҳам эсда тутишимиз ва ривожлантиришимиз керак.

В. И. Ленин туғилган куннинг 120 йиллиги яқинлашмоқда. Бу ҳар бир коммунист, ҳар бир совет кишиси учун шонли санадир. Бу юбилей ўтилган йўлни чуқур фикрлаш учун, ҳал бўлмаган вазифаларга асосий эътиборни қаратиш учун имкон беради. Шу муносабат билан биз мамлакатимиз 1917 йил октябрдан то ҳозирги кунларгача босиб ўтган тарихий йўлга фақат қора кўз билан қарашга кескин қарши чиқамиз. Айни вақтда биз у ё бу кўринишда ўтмишга қайтишга, қайта қуришни енгил-елпи ўзгартишлар билан алмаштиришга ҳам қаршимиз.

Албатта, Лениннинг меросида тарихга хос нарсалар ҳам бор, бироқ унинг асосий ғоялари, ленинизм руҳининг ўзи бизнинг кунларимизда ҳам яшамоқда. Ленин меросини қотиб қолган қарашлар ва сохталаштиришлардан халос этиб, партия унда ўзининг ғоявий ва сиёсий янгиланишининг энг муҳим манбаларидан бирини кўрмоқда.

Албатта, биз ҳамма йўналишларни тўла ва мукаммал таҳлил этолмаймиз, бу йўналишларнинг ҳар бири алоҳида-алоҳида кўриб чиқишга лойиқдир. Аммо асосий муаммоларни, муҳим вазифалар ва йўналишларни белгилаб олиб, улар юзасидан ўз фикримизни айтишга мажбурмиз. Кейинги пайтлардаги амалиёт шуни кўрсатмоқдаки, аниқ позициянинг йўқлиги, юқори партия органлари томонидан қатъий сиёсий баҳолар берилмаётганлиги оддий коммунистларга катта қийинчиликлар туғдираётир, муҳолифларимиз танқид қилиши учун қулай имкон бериб қўймоқда.

Вилоят партия комитети бюроси биз ҳозир бошдан кечираётган вазият партия ишининг принципиал янги шакллари ва усулларини талаб қилаётир, деб ҳисоблайди.

Партия сиёсий ҳукмронликдан мамлакат сиёсий системасида ўз мавқеини конституцияда мустаҳкамлаб қўйилишидан воз кечди, етакчилик ҳуқуқини сиёсий усуллар билан сақлаб қолишга тайёрлигини изҳор этди.

Бу ҳол партия комитетлари ўз вазифаларини қайта кўриб чиқишларини талаб қилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг февраль ва март Пленумлари XIX партия конференцияси қарорларида илгари сурилган ғояларни ривожлантириб, ҳамма бошқарув вазифаларини Советларга бериш ҳақида қатъий фикр айтди. Лекин ҳамма гап шундаки, Советлар зарур ваколатлар билан таъминланганларми, бунда ҳокимиятсизликни истисно қилувчи чоралар ўйлаб қўйилганми? Айтиш кераки, бу йўналишда ҳозир кўп иш қилинмоқда. Халқ депутатлари сайлови ҳам, дастлабки ташкилий сессияларда халқ ҳокимияти органлари тузилганлиги ҳам, маҳаллий ўз ўзини бошқариш тўғрисидаги қонун ишлаб чиқилганлиги ҳам ана шундан далолат беради.

Бироқ, Советлар ҳали бутун ҳокимиятни ўз зиммасига олишга тайёр бўлмаган вақтда, ўтиш даври шароитида партия комитетларининг социал-иқтисодий тараққиётнинг муҳим масалаларини ҳал этишдан четга чиқиши аҳволни ёмонлашга олиб келиши мумкин.

Бу масалалар кўп коммунистлар олдида пайдо бўлмоқда, умуман улар асосга эга.

Чирчиқ шаҳрини социал-иқтисодий ривожлантиришга партия раҳбарлигини такомиллаштириш юзасидан шаҳар партия комитетининг область партия комитети бюросида яқинда бўлган ҳисоботи ана шуни тасдиқлайди.

Текшириш шуни кўрсатдики, шаҳар партия комитети совет, хўжалик органларининг раҳбарларига ортиқча ишониб юбориб, шаҳар хўжалигини ривожлантиришнинг мураккаб жараёнлари кескин даражада ўсиб бораётганлигига етарли баҳо бермади, бу ишларнинг кўпини ўз ҳолига ташлаб қўйди.

Республика Олий Совети ва маҳаллий Советларга бўлган сайлов якунларида бу ишнинг оқибати сезилди. Сайлов шаҳарнинг кўпгина раҳбарларига холис баҳо берди.

Янгича шароитда партия комитетлари Советларнинг ишини қилмасликлари керак. Хўжалик органларининг майда-чуйда ишларига аралашавермасликлари лозим, ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг асосий масалаларига кўпроқ эътиборни қаратиш, одамлар билан тарбиявий иш олиб боришни такомиллаштириш керак.

Партия ҳокимият вакили эмаслигини, балки ҳокимиятга фаол таъсир қилувчи ўзига хос куч эканлигини, Советлардаги ўз вакиллари орқали давлат сиёсатини ишлаб чиқувчи механизм эканлигини англаб олиш зарур.

Партия комитетларида иқтисодий, ижтимоий, идеологик ҳаётга таъсир кўрсатиш воситалари оз эмас. Бу сиёсатни ишлаб чиқиш, ташкилотларда ишлаётган коммунистлар орқали бу сиёсатни таклиф этиш, яъни олдинда турган вазифаларни ҳал этиш учун тегишли тавсиялар беришдир.

Шу муносабат билан область партия комитетининг бюроси коммунист-депутатлар Советлар фаолиятида қатнашишга янгича ёндашишлари лозим деб ҳисоблайди. Партия гуруҳларининг ролини ошириш лозим. Қайта қуришни янада чуқурлаштиришга қаратилган ўз сиёсатини Советлар орқали фаол ўтказиш керак.

Советлар бирлаштирувчи орган бўлиб қолиши керак. Бу органнинг асосий фаолияти ижтимоий-сиёсий вазиятни барқарорлаштиришга, инсоннинг зарурий эҳтиёжларини қондиришга қаратилиши керак. Бу борада коммунистларнинг роли каттадир.

Янгиланишнинг бошқа йўналиши — жамоат ташкилотлари билан муносабатлар характерининг ўзгараётганлигидадир. Илгари бу ташкилотлар ўз ихтиёримизда деб қаралар эди. Касаба союзлари, комсомол ва бошқалар учун мажбурий қарорлар қабул қилинарди. Ҳозир бу ташкилотларнинг мустақиллиги тўғрисида, ана шу ташкилотларда бўлган жамият қатламлари манфаатларини ифодалаш имконияти тўғрисида, бинобарин, партиянинг улар билан мулоқот олиб бориши тўғрисида, бу ташкилотларда ишлаётган коммунистлар орқали партия йўлини ўтказиш тўғрисида, буйруқлар ва мажбур қилиш усуллари билан эмас, балки ишонтириш, мунозара қилиш, шахсий намуна кўрсатиш билан ўз йўлини ўтказиш тўғрисида бормоқда.

Партиянинг энг эски ва хавфли «касали» — аъзоларининг кўпчилигидаги пассивлик, сусткашлик бўлиб келганлиги сир эмас. Ҳозир шу нарса яққол равшан бўлиб турибди: агар биз бошланғич партия ташкилотлари ҳуқуқларини иложи борича кенгайтириш йўлини тутмас эканмиз, коммунистлар фаоллигига эриша олмаймиз.

Афсуски, Ҳаракат дастури лойиҳасида партия оммаси, ҳар бир коммунистнинг сиёсий ҳаётга бевосита жалб этиш механизмлари ўз ифодасини топмаган. Лекин бу бизнинг қўл қовуштириб ўтириб, юқоридан кўрсатмалар кутишимиз лозимлигини билдирмайди. Область ташкилотимиз катта имкониятларга эга ва бу механизмларни ўзи бемалол ишлаб чиқа олади. Партия ташкилотларининг юқори партия органларининг таркибига номзодларни кўрсатиш, партия съездлари ва конференцияларига делегатлар кўрсатиш ҳуқуқи ана шу механизм элементларидан бири бўлиши мумкин ва лозим. Бундай ҳуқуқ берилди, энди ундан самарали фойдаланиш лозим.

Область партия ташкилотларида коммунистлар масъулиятини ошириш имкониятларидан охиригача фойдаланилмаяпти. Бу имкониятларни КПСС сафларига аъзолар қабул қилиш бўйича эксперимент бермоқда. Мен коммунистлар аттестацияси тўғрисида гапираётганим йўқ. Бу иш аста-секин тўхтаб қолди.

Ваҳоланки кўп коммунистлар аттестация партия ташкилотларини ўз ўзини тозалашнинг самарали формаси бўлиб қолиши мумкин, деб ҳисоблайдилар.

Бу масалаларнинг ҳаммаси ҳақида ўтаётган бошланғич партия ташкилотларидаги ҳисобот-сайлов йиғилишларида, район, шаҳар партия конференцияларида ошкора равишда, ўз ўзини танқид руҳида сўз юритилиши керак.

Ҳисобот-сайлов партия йиғилишлари ва конференцияларида ҳар бир партия бўғинидаги ишнинг аҳволи, фаолиятнинг шакл ва усуллари талабчанлик билан ҳамда ўз ўзини танқид руҳида таҳлил қилинишини таъминлаш муҳимдир. Март ойининг бошида биз шаҳар, район партия комитетларининг иккинчи секретарлари билан кенгаш ўтказдик, область партия ташкилоти сайлаб қўйиладиган аъзоларининг кустлар бўйича учрашувларини ўтказдик. Уларда ҳисобот ва сайловларга тайёргарлик кўриш ҳамда ўтказишнинг ҳамма масалаларини гаплашиб олдик. Шунинг учун Сизнинг эътиборингизни бу масалалардан фақат энг муҳимларига қаратмоқчиман.

Партия йиғилишларини олдиндан тайёрланган томошага айлантириб юборган дабдабали тадбирбозлик ташаббусни, коммунистларнинг ижобий фикрини қанчалик бўғиб келганлигини биз яхши эслаймиз. Танқид ва ўз ўзини танқид йўқлиги йиғилиш қатнашчиларида бефарқлик ва пассивликни келтириб чиқарар эди.

Ҳисоботлардаги кўпиртирилган рақамлар билан коммунистларнинг мажлисларда ҳаммаси қатнашмаганлигини яшириб келинарди.

Бундан секретарлар, партия бюроси ва партия комитетларига нисбатан талабчанлик ҳам сусайтириб юборилади. Онда-сонда айрим секретарларгина қониқарсиз баҳо олардилар, аслида кўпгина партия ташкилотларида иш барбод қилинган бўларди. Сайлаб қўйиладиган активнинг сифат составини юқоридан мажбуран белгилаб бериш, секретарларни анкета маълумотларига қараб танлаш, турли номзодлар кўрсатилмаслиги, сайловнинг олдиндан ҳал қилиб қўйилиши коммунистлар ташаббусини бўғиб келарди, уларнинг раҳбарлик органларига номзодларни ўзлари кўрсатишлари ва сайлашга бўлган ҳуқуқлардан фойдаланишга йўл қўймасди.

Биз бугунги кунда партия комитетларини сайлаш чоғида бирон-бир разнарядкалар, чеклашлардан қатъий воз кечганмиз. Ҳозир бизда фақат бир мезон бор. У ҳам бўлса коммунистларнинг сиёсий, ишчанлик ва ахлоқий хислатлари, уларнинг қайта қуриш сиёсатини амалга оширишга лаёқатлилигидир.

Бизнинг пленумимиз XXIV область партия конференциясига ва Ўзбекистон Компартияси ҳамда КПСС съездларига делегатлар сайлаш тартиби тўғрисидаги масалани ҳал қилиши лозим. Бу борада КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг фикрлари маълум.

Яқинда бу масала область партия комитетининг ташкилий-партиявий ва кадрлар иши комиссияси мажлисида муҳокама қилинди. Делегатликка номзодлар кўрсатиш ва сайлаб қўйиладиган раҳбар органларни шакллантиришнинг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети таклиф этган тартиби асосан маъқулланди. Унинг асосий ҳолатларини эслатиб ўтаман: Ўзбекистон Компартиясининг XXII съезди ва КПССнинг XXVIII съездига делегатларни область партия конференцияси сайлайди. 250 ва ундан ортиқ КПСС аъзоси бўлган бошланғич партия ташкилотларида область конференциясига делегатлар тўғридан-тўғри сайланади, қолган партия ташкилотларида шаҳар ва район партия конференцияларида — вакиллик нормаси бўйича сайланадилар.

Область партия комитетининг комиссияси бу таклифларни ишлаб чиқиш вақтида бошқа вариантларни ҳам кўриб чиқди, чунончи партия округлари бўйича тўғридан-тўғри сайловларни кўриб чиқди.

Бир қарашда бу вариант диққатга сазовор кўринади. Бироқ чуқурроқ ўйлаб кўрилса унинг нуқсонлари ҳам маълум бўлади.

Хусусан, бирйўла 2 та район партия ташкилоти битта округга ҳам тушиб қолиши мумкин ва сон жиҳатдан катта партия ташкилотидан номзод ўтиши мумкин. Бундан ташқари, сайловларни бир неча даврада ўтказиш зарурати пайдо бўлиши мумкин, вақт анча чекланган бир шароитда бу мураккаб аҳволни вужудга келтиради.

Делегатлар кўрсатиш ва сайлаб қўйиладиган раҳбар органларни тузиш тартибидаги эски усул партия ички ҳаётида демократиялаштириш анъаналарига зид бўлиб тушади, деб хавфсираш жоиз эмас.

Ҳақиқатда, юқори партия ташкилотларининг конференцияларга делегатлар таркиби бўйича таклифлар ҳам, сайлаб қўйиладиган партия органлари таркиби бўйича таклифлар ҳам бу сафар илгари кўпинча бўлганидек аппарат томонидан ишлаб чиқилмай, балки, аксинча, мазкур конференцияда делегатлар орасидан тузилган махсус комиссиялар томонидан ва бошланғич партия ташкилотларининг тавсиялари асосида ишлаб чиқилади.

Аввалги йиллардагидан фарқ қиладиган яна бир нарса бор. Коммунистлар ўзларининг ҳисобот-сайлов йиғилишларида тегишли конференцияларнинг делегатлари сингари партия ташкилотлари ва комитетларига секретарларни қандай сайлаш тўғрисида ўзлари қарор чиқарадилар. Истасалар йиғилиш, конференция қатнашчиларининг тўғридан-тўғри овоз бериши билан ёки сайланган партия бюроси ёҳуд комитети аъзоларининг овоз беришлари билан сайлашлари мумкин. Бу тадбирларнинг ҳаммаси область коммунистларига Ўзбекистон Компартиясининг XXII съезди ва КПССнинг XXVIII съездига делегатларни, шунингдек, партия ташкилотларининг раҳбар органларини демократик, танлаш асосида сайлаш имконини беради, деб ўйлайман.

Комиссия таклифларининг моҳияти ана шундай. Бу таклифлар пленум қатнашчиларига тарқатилган.

Келинглар, уларни муҳокама қилайлик.

Биз бугун ўз муносабатимизни билдиришимиз зарур бўлган асосий масалалар ана шулардан иборат. Биз фойдали, принципиал муҳокама бўлишига, Сизнинг қимматли таклифларингизга умид қиламиз.

КПСС XXVIII СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

КПСС Марказий Комитети Ҳаракат дастури лойиҳасини муҳокама қиламиз

КПСС Марказий Комитетининг партия XXVIII съездига Ҳаракат дастури лойиҳасини муҳокама қилиш, ўқиб-ўрганиш жараёнида коммунистларда ва партиясиз фаолларда қандай фикрлар туғилаяпти? Бу саволга қуйидаги жавобларни олдик.

ФИКРЛАР ХИЛМА-ХИЛЛИГИ

М. РАҲИМБЕРДИЕВА, Ленин ноҳия партия комитети ташкилий бўлимининг инструктори:

— Ноҳиямиз коммунистлари ва партиясиз фаоллари дастур лойиҳасини мустақил равишда ҳам, очиқ партия йиғилишларида ҳам манфаатдорлик билан муҳокама қилмоқдалар. Коммунистларнинг бу масалага бағишланган дастлабки йиғилишлари «Гипроторг» институти Ўрта Осиё филиалида бўлиб ўтди.

Бу ташкилот ҳисобида 15 коммунист бор. Йиғилишда уларнинг 12 нафари иштирок этди. Инженерлик ишлари бўлими мудири В. С. Глазков дастур лойиҳаси ҳақида доклад қилди. Шундан сўнг коммунистлар ва партиясиз фаоллар лойиҳанинг ҳар бир бандини атрофлича таҳлил қилиб, ўз таклифларини баён этдилар.

Инженер Н. П. Яковлева асосий эътиборни бошланғич партия ташкилотлари ҳуқуқини кенгайтириш соҳасидаги муаммоларга қаратди.

— Партияга қабул қилишда ва партиядан чиқишда ҳеч қандай таъқиб бўлмаслиги керак, — деди у, — ихтиёрийлик ва эркинлик ҳамиша сақланиб қолмоғи зарур. Бюрократияга қарши курашни кучайтириш мақсадида партия ходимлари штатини кескин камайтириш лозим. Шунда ортиқча имтиёзлар ҳам барҳам топади. Партия комитетлари асосан мафкуравий ишлар билан шуғулланишлари керак. Шунга ўхшаш фикрлар лойиҳада аниқ ҳисобга олинмаган. Ҳаракат дастури кенгроқ, қамровлироқ бўлиши зарур.

Бош мутахассис В. В. Петрик кўппартиявийлик тарафдори бўлиб чиқди. Ҳатто у бўлажак янги партияларнинг номларини ҳам санаб берди — деҳқонлар, демократик, коммунистик... Лойиҳа муҳокамаси эркин бўлгач, фикрлар ҳам очиқ баён этилди. Пенсионер Л. К. Смелова ўз тенгқурлари номидан таклиф киритди: ишламайдиган пенсионерлардан ва кам таъминланган коммунистлардан аъзолик бадаллари олинмасин.

Айрим коммунистлар бу фикрга қарши чиқишди. Улар янги Уставда бундай тоифадаги коммунистлар учун рамзий аъзолик бадали ҳажмини белгилаш зарур деган таклифни ўртага ташладилар. Шунда коммунист бошланғич партия ташкилотидан узилиб қолмайди.

«Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги» журнали коммунистларининг очиқ партия йиғилишида ҳам лойиҳа ишчанлик билан муҳокама қилинди. Йиғилишда совет кишиларининг юридик, ҳуқуқий манфаатлари кафолотини таъминлашда коммунистларнинг нуқтаи назари лойиҳада аниқ кўрсатилмаганлиги уқтирилди. Федератив қурилиш бўйича ҳам лойиҳадаги фикрлар ёрқин эмас. Коммунистлар бошланғич партия ташкилотлари ҳуқуқини кенгайтириш зарурлигини алоҳида уқтирдилар. Партияга қабул қилиш, коммунистларга жазо бериш, йиғилишларни ўтказиш муддатини белгилаш бошланғич партия ташкилотининг ўз ихтиёрига топширилиши керак. Айни пайтда юқори партия органлари партия бюджетининг сарфиёти юзасидан матбуот орқали йилда икки марта маълум қилиб туришлари лозим. Шунда ошкоралик тўлароқ таъминланган бўлади.

Ноҳия партия комитети билдирилаётган барча таклиф ва мулоҳазаларни умумлаштириб бормоқда. Уларнинг энг муҳимлари КПСС Марказий Комитетининг Ҳаракат дастурига киритиш учун, юборилади.

Э. ХУДОЙБЕРДИЕВ, «Пискент» совхози партия комитетининг котиби:

— Ҳаракат дастури лойиҳасини ўқиб кўп йиллардан бери бизни ўйлантириб келаётган қатор муаммолар келажакда изчиллик билан ҳал этилажагига ишонч ҳосил қилдик. Ҳозир совхоз партия комитети аъзолари, мафкура фаоллари лойиҳада олға сурилган ғояларни коммунистлар ва барча меҳнаткашлар қалбига етказмоқдалар.

Инсоннинг туғма ва ҳаётий қобилиятларини янада ўстириш, халқлар, миллатлар тарихига ҳурмат билан қараш, бошқа партияларнинг ижобий тажрибаларидан фойдаланишга даъват этувчи гаплар, инсон эндиликда партия сиёсати марказига қўйилажаги бизни қувонтирди. Инқилобий анъаналарнинг ҳаётбахшлиги ҳақидаги жумлаларни ўқиб, ўғил-қизларга тарихни янада чуқур ва мукаммал ўргатиш зарурлигини ҳис этдик. Лекин кўпгина тарих ўқитувчилари янги талабларга жавоб беролмайдилар. Бир қатор мактабларда ўқитувчилар номигагина аттестациядан ўтказилди. Билимсиз ўқитувчилар касрига болаларимиз ҳам мактабларда чуқур билим ололмаяптилар. Шунинг учун ҳам партия ташкилотлари билимли кадрлар тайёрлаш билан жиддий шуғулланишлари керак деган фикр лойиҳага сингдирилишини истардим.

Ҳозирги пайтда оғзига кучи етмаган айрим гуруҳлар ёппасига партияни қоралашга уринмоқдалар. Биз партияни эмас, балки ўз ножўя хатти-ҳаракатлари билан партияни обрўсизлантирган айрим шахсларни қоралашимиз керак. Менинг фикримча партия раҳбарларининг партия аппаратида узоқ муддат ишлаб қолишларига йўл қўймаслик керак. 30—40 йиллаб партия аппаратида ишлаб пенсияга чиқаётганлар оз эмас. Шундай кишилар касрига турғунлик даври пайдо бўлди, соғлом кучлар ҳаракати сусайди. Шунинг учун ҳам лойиҳада партия ходими мақомини белгилаб қўйиш мақсадга мувофиқдир.

Лойиҳанинг 5-бандидаги фикрлар баҳслидек туюлди. Мен Ўрта Осиё ва Қозоғистоннинг алоҳида жумҳуриятларга бўлиб юборилганлигига қаршиман. Менимча бу ўлка қадимгидек яхлит минтақа сифатида ривожланиши керак. Бутун мамлакат бўйича ягона қонунлар ва қарорлар чиқарилаётганлиги қай даражада ижобий самара бераётганлигини ҳам текшириб кўриш керак. Чунки уларнинг ҳаммаси ҳам барча минтақалар ёки жумҳуриятлар шароитига мос келавермайди. Оқибатда бажарилмай қолади. Шунинг учун иттифоқдош жумҳуриятлар бу қарор ва қонунларни қайта тафаккур этиб, улар асосида ўз шароитларига мос келадиган қонун ва қарорларни қабул қилишлари керак. Бу партия Марказий Комитети қарорларига ҳам тегишлидир. Лойиҳада шу хусусда аниқ фикр ва кўрсатма бўлишини истардик.

Шунга қарамай, лойиҳанинг асосий ғояси ғоят умидбахшдир.

Партия ўз мавқеини сақлаб қолишига ишонаман. Бунинг учун Советлар ва унга бўйсунувчи аппарат масъулиятини юз карра ошириш керак. Ҳар бир соҳа коммунистлари, партиясиз фаоллари топширилган иш учун масъулиятни чуқур ҳис этишлари зарур. Ҳозир демократияни ниқоблаб олган ўзбошимчалар, интизомсизлар, лўттибозлар орамизда оз эмас. Кундалик ҳаётдаги барча камчиликлар учун фақат партияни айбланаётган «танқидчи»лар ундан ҳам кўп. Лекин бу инсофдан эмас. Ўз зиммасидаги вазифаларни партия зиммасига юклаб қўйган ташкилотларни танқид остига олиш керак. Ҳамма ўз ишини билиб қилмоғи зарур. Шунда умумий юксалиш таъминланади, камчиликлар барҳам топади.

Вилоятимиз бошланғич партия ташкилотларида ўтаётган ҳисобот-сайлов йиғилишларида ҳаракат дастури лойиҳаси яна ҳам кенгроқ ва чуқурроқ муҳокама қилинмоқда. Коммунистлардан тушаётган ҳар бир таклиф лойиҳани янада тўлдиришга ва такомиллаштиришга хизмат қилади, деб ўйлаймиз.

*

Раиса Тегай ўттиз икки йилдан буён Бекобод шаҳридаги В. Маяковский номли 12-мактабда тарих фанидан дарс бериб келмоқда. Яқинда бу ўқув даргоҳида кўпчилик ота-оналар талаб-истаклари ҳисобга олиниб, Р. Тегай ташаббуси билан корейс тилини ўрганиш бўйича тўгарак ташкил этилди. Бу тўгаракда ўқувчилар ҳафтасига икки марта корейс тилини ўрганмоқдалар. Суратларда: машғулот пайти.

М. ҚОРАБЕКОВ суратлари

КОРЕЙС ТИЛИ ТЎГАРАГИ

ХЎЖАЛИК УСУЛИ БИЛАН

Уй-жой дастурини муддатидан илгари амалга оширайлик. «Средазуголь» бирлашмаси 9-шахтаси билан «Ангрен» разрезининг барча муҳтож меҳнаткашлари бу йил уй-жой билан таъминланадилар. Бу ердаги янги қурилишларнинг амалда барчаси хўжалик усули билан барпо этилмоқда.

(ЎзТАГ).

«ЯНА НОҲИЯГА ҚАЙТАМИЗ»

дейишди «Олмалиқ» совхозининг деҳқонлари

ОҲАНГАРОН ноҳия ижроия комитети бу йил хайрли бир ишга қўл урди. Жойлардаги ҳақиқий аҳвол билан танишиш, қишлоқлардаги ижтимоий-иқтисодий муаммоларни ўрганиб, уларни бартараф этиш учун барча қишлоқ Советларида меҳнаткашлар билан учрашувлар ўтказилди. Бу сафарги учрашувларнинг аввалгиларидан фарқи шундаки, ижроия комитет бўлим ва бошқармаларининг раҳбарлари, ноҳия ташкилоти бошлиқлари жойларда гуруҳларга бўлиниб, қишлоқларда бўлиб қайтишди. Аҳоли билан суҳбатлашдилар, муаммоларни ўз кўзлари билан кўриб, сўнг кечки пайт мулоқот учун йиғилишди. Ноҳия ижроия комитети раиси Ю. Қўлдошев учрашувнинг аҳамияти ва мақсади тўғрисида қисқача гапириб, сўзни вакилларга берди:

— Обиз ваАрижайлоқ қишлоқларида бўлдик, — дея сўз бошлади ноҳия санитария ва эпидемиология станцияси бош врачи С. Орифжонов. — Қишлоқлардаги аҳвол ёмон, ифлослик сабабли сариқ касаллиги кўпайиб кетмоқда. Йил бошидан бери қишлоқ Советида 42 киши сариқ бўлган эди. Ноябрь ойининг 16 кунида 14 киши шу касаллик билан оғриди. Айниқса, ёш болалар орасида касаллар кўп. Чунки уларга яхши қарамаймиз, ифлос жойларда ўйнашади, вақтида ювинтирмаймиз, оқибат — касалхонага ётқизилганларнинг саксон фоизи гўдаклар.

Яна бир адолатсизликнинг гувоҳи бўлдик. 45-мактабда ўқувчиларга бутерброд 3—4 баравар қиммат нархда сотилаяпти. Овқат фақат ўқитувчиларгагина тайёрланар экан. Мактабга ошхона қуриш учун ёрдам керак. Ўқитувчилар кўмир олишмаган. Уларга электр учун пул ҳам ўтказилмаган.

Чамаси ҳаммамиз ҳам хўжасизликка одатланиб қолганмиз. Бу жуда қимматга тушмоқда. Айтайлик, мактабга ошхона қуриб бериш наҳотки, хўжалик маъмурияти, қишлоқ Совети ижроия комитети, қолаверса, ноҳия халқ таълими бўлимининг қўлидан келмаса!? Бу фақат шу йилги муаммо эмас-ку? Инсоф билан айтганда бу ерда гап жуда замонавий ошхона тўғрисида ҳам бораётгани йўқ. Ахир вақтида овқатланмаган, ярим оч ўқувчининг соғлиғи, ўқув программасини ўзлаштириши қай аҳволда бўлиши ҳаммага маълум-ку.

Фақат бугина эмас. Шу иккала қишлоққа хизмат кўрсатувчи медицина пунктида шприцларни қайнатиш учун газ йўқ. Агар тез-тез электр токининг ўчиб қолишини ҳисобга оладиган бўлсак, ҳамшираларнинг шприцларни қандай қайнатиши ҳам тушунарли бўлса керак. Телефон йўқ. Устига-устак қишлоқ дорихонасига тўртинчи квартал учун дори-дармонлар олишга ҳанузгача пул ўтказилмаган. Медпунктда уч ёшгача бўлган болаларнинг озиқ-овқати учун талон етарлича бор. Лекин магазинда ҳеч вақо йўқ. Бундай талонларнинг одамларга нима кераги бор?

Шу кунги йиғилишда ижроия комитет вакиллари Н. Нурхўжаев, А. Абдулҳақов, М. Рўзиев, С. Орипов, Р. Йўлдошев ва бошқалар қишлоқ аҳоли пунктларидаги аҳвол билан танишиб, ахборот беришди. Барча қишлоқларда ҳам аҳвол юқоридаги сингари. Ҳар бир қишлоқда ўнлаб муаммолар йиғилиб қолган. Уларни бирма-бир санаб ўтиришга ҳожат йўқ. Чунки шу кунги йиғилишда қишлоқ ва ноҳия ижроия комитети масъул ходимлари бу муаммоларни қайд этиб боришди. Йиғилиш давомида уларнинг баъзиларини тез кунда ҳал этиш юзасидан масъул ташкилотлар билан келишиб олинди. Шундай бўлса-да, айрим умумий муаммолар хусусида фикр юритиш зарур. Масалан, «Олмалиқ» совхози кон-металлургия комбинатига қараса-да, кўпинча шаҳар касалхоналари беморларимизни қабул қилмайди. Бу эса қишлоқ аҳолисига қўшимча қийинчиликлар туғдиради. Ноҳия билан телефон алоқаси яхши эмас. Бунинг устига тез ёрдам хизмати аҳолини қониқтирмайди. Гоҳ бензин йўқ, гоҳ машина бузуқ.

— Совхозимизнинг Олмалиқ кон-металлургия комбинати ёрдамчи хўжалигига айлантирилганлигига ўн йил бўляпти, — деди бригада бошлиғи Мажид Умаров. — Ўн йилдирки совхоз муаллақ қолган. 1979 йилдан совхозимиз 1700 тонна узум, 3 минг тонна сабзавот етиштирган. Чорвада ҳам ноҳиянинг илғор хўжаликларидан эдик. Ҳозир-чи? Ҳозир совхознинг номи қолган холос. Қанча гектар боғлар қуриб кетмоқда. Токзорлар хароб бўлаяпти. Экинзорлар ҳувиллаб қолган. Чунки хўжаликни ривожлантириш учун на комбинатда, на совхоз маъмуриятида қизиқиш бор. Комбинат «бер-бер»дан нарига ўтмайди, ерларни хароб қилмоқда. Ҳеч нарсада амалий ёрдам бермайди. Айниқса социал масалалар у ердаги масъул ходимларнинг хаёлларига ҳам келмайди. Мана бугун ҳам йиғилишга таклиф этилган бўлсалар-да, келишмабди. Бу қишлоқ аҳолиси манфаатига тегмайдими?!

— Ҳа, хўжалигининг тақдири тўғрисида жиддий ўйлайдиган вақт келди, — дея унинг фикрини маъқуллади партия ва меҳнат ветерани Наби Қурбонов. — Комбинатдагилардан астойдил ҳафамиз. Қишлоғимиз тепасига келиб чўчқахона қуришса? Ахир, бу ердаям одамлар яшайди. Бир вақтлар бош план бўйича 686 ўринли мактаб қурилиши керак эди. Қани ўша мактаб? Бу иш ўз-ўзидан йўқ бўлиб кетди. Бу халқни алдаш эмасми? Мана комбинатдагилар боғимиз ўртасига ҳаммом, барча шароитлари билан данғиллама дам олиш уйи қуриб олишди. Бизга берсин ўша ҳаммомни. Хуллас, қайтадан ноҳияга қўшилишимиз керак. Шундагина деҳқоннинг косаси оқариши мумкин.

— Совхозимиз ҳудудида комбинат томонидан ҳавони бузувчи моддалар сақланадиган омборхона қурилаяпти, — дейди ўқитувчи Баҳром Сатторов. — Экология муаммоси бусиз ҳам кескин бўлиб турган пайтда шундай хавфли объектни қуришдан олдин улар аҳолидан бир оғиз сўрашдими?!

Маълум бўлишича, ноҳия ижроия комитети бу ишдан бехабар экан. «Бирлик» қишлоқ Совети ижроия комитети раиси Туроб Саримсоқовнинг жавоби ҳам кўпчиликни қониқтирмади. Йиғилишда бу масалани чуқур ўрганишга келишиб олинди. Лекин совхоз директорининг жавоблари кўпчиликнинг ҳафсаласини пир қилди. Унинг айтишича, хўжаликнинг банкда ўз счёти йўқ. Йирик совхоз комбинатда оддий цех ҳисобида. Жуда арзимас масалаларни ҳал этиш учун ҳам комбинат раҳбарлари эшигида навбат кутиб туришга тўғри келади. Директорнинг ўз ибораси билан айтсак, «битта товуқнинг бошини олиш учун ҳам рухсат сўраш керак».

Пул бўлмагач, энг асосийси, — мустақиллик йўқ бўлганида тобора кўпайиб бораётган ижтимоий муаммоларни қандай ҳал этиш мумкин? Иқтисодий масалаларни-чи? Хуллас, совхоз бош агрономи И. Давронов, М. Каримов ва бошқа кўпгина кишилар Н. Қурбонов ва М. Умаровларнинг дадил таклифларига қўшилишди. Йиғилишда совхозни Оҳангарон ноҳияси ихтиёрига ўтказиш тўғрисида якдил қарор қабул қилинди.

Лекин, бу масала ҳал бўлди, дегани эмас. Аксинча, иш бошланди холос. Ҳали ҳақиқий аҳволни чуқур таҳлил қилиш, шу асосда совхоз меҳнаткашларининг, меҳнат коллективи кенгашининг хулосасини чиқариш, сўнгра юқори ташкилотларга мурожаат этиш керак бўлади. Ҳозирча эса хулоса битта: йирик хўжаликни бу аҳволда қолдириб бўлмайди.

Н. АБДУРАСУЛОВ.

● Шундай кишилар бор бўлсин

МАҲАЛЛА ОТАХОНИ

Абдумалик ака Мўминов тиниб-тинчимас, кўпчилик ташвиши билан юрувчи кишилар тоифасидан. 73 баҳорни қаршилаган бу жонкуяр отахон ўз умрининг салкам эллик йилини ўқитувчиликка бағишлади. Ҳозирги кунда домладан сабоқ олган жуда кўп ёшлар у кишининг номини ҳурмат билан тилга оладилар.

Шунингдек, Чилонзор ноҳиясидаги «1 Чарх камолон» маҳалласида яшовчи катта-ю кичик ҳам отахон ҳақида фақат илиқ гаплар айтишади. Бу бежиз эмас, албатта. А. Мўминов 22 йилдирки, маҳалла аҳлига бош, уларнинг яхши ва ёмон кунларида бирга бўлиб келмоқда.

Кейинги пайтларда маҳаллаларга эътибор, бу ерда истиқомат қилувчиларга ғамхўрлик кучаймоқда.

«1 Чарх камолон» маҳалласида ҳам бу борада бир мунча ишлар амалга оширилмоқда. Масалан илгари маҳалла аҳли ўзлари учун керакли озиқ-овқат маҳсулотлари сотиб олиш учун узоққа борар эдилар. Маҳалла атрофида қурилган янги озиқ-овқат магазини уларга бир мунча қулайликлар яратди. Йўл ва йўлкаларнинг асфальтлаштирилганлиги, электр линиясининг янгиланганлиги, канализация тармоқларининг ремонтдан чиққанлигининг бари А. Мўминовнинг елиб-югуришлари самарасидир.

— Энг асосий вазифамиз, — дейди маҳалла комитетининг раиси, — кишилар орасида танқислашиб бораётган меҳр-оқибатни йўқотмаслик, оилалар тинчлиги, ёшлар тарбиясига эътиборни кучайтиришдир.

Дарҳақиқат, Абдумалик ака Мўминов Убайдулла Камолов, Акромхон Усмонов каби фаоллари билан биргаликда маҳалла ободончилиги, кишилар ўртасида меҳр-муҳаббат, оилалардаги тотувлик барқарорлиги йўлида астойдил иш олиб бормоқдалар.

У. УСМОНОВ.

БИР ТАКЛИФ САМАРАСИ

ЧИРЧИҚДАГИ трансформатор заводида ихтирочилар ва рационализаторлар сафи муттасил кенгайиб бормоқда. Улар ўзларининг техникавий ижодкорликлари билан ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштиришга, меҳнат шароитларини яхшилашга самарали ҳисса қўшмоқдалар. Тиниб-тинчимаслар биргина ўтган йили ўзлари яратган янгиликлар билан юзларча минг сўмлик давлат маблағини тежаб қолишди.

Актив рационализаторлардан Р. А. Абзатов қимматли таклиф киритди. У трансформаторларнинг айрим қисмлари конструкциясини ўзгартирди. Бунинг натижасида анчагина миқдорда қора металл прокати, трансформатор мойи тежаб қолинди, айрим қисмларнинг ҳажми камайди. Биргина шу таклиф туфайли жаъми кўриладиган фойда камида 60 минг сўм бўлиши кутилмоқда.

М. МАҲМУДОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ОБЛАСТЬ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СУДЛАРИНИ САЙЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР область ва Тошкент шаҳар судлари қуйидаги ҳайъатда сайлансин:

Тошкент область суди

ОБЛАСТЬ СУДИ РАИСИ

Липатов Александр Иванович

Область суди раисининг ўринбосарлари

Иномжонова Улуғой Зоитбековна

Юсупов Сурат Саидазимович

ОБЛАСТЬ СУДИ АЪЗОЛАРИ

Ботиралиев Сотволди Эшматович

Глухов Вячеслав Владимирович

Козлова Тамара Григорьевна

Қудратхўжаев Баҳром Ваққосович

Маҳмудова Флора Абдулхаевна

Миргалиева Олма Абдурақиповна

Мировский Леонид Михайлович

Насимов Йўлдош Ҳусанович

Раҳматуллаев Омон

Рихсиев Толибжон

Сардоров Георгий Гаевич

Сафаров Баҳриддин Сафарович

Сопиназаров Зарипилла Ҳабибуллаевич

Тошматова Олий Ахатовна

Убайдуллаев Қобил

Умаров Асқарали Қамбаралиевич

Хайруллаев Галий

Хўжаев Муродилло

Эрматова Ойниса Олматовна

Эшмаҳаматов Аҳмед Нурбекович

Қорабоев Тоҳиржон Норматович

Тошкент область суди таркибига 1988 йилнинг 1 декабридан кейин сайланганлар ҳам киради.

Область суди аъзоси

Имомов Йўлдош

ТОШКЕНТ ШАҲАР СУДИ

Шаҳар суди раиси

Мингбоев Убайдулла Қурбонович.

Шаҳар суди раисининг ўринбосарлари

Акбаров Рустам Аҳматович.

Завьялова Татьяна Петровна.

Шаҳар суди аъзолари:

Абдуллаев Неъмат

Бабешкина Наталия Николаевна

Бекмурова Шаҳрибону Хўшваковна

Вавилова Любовь Евгеньевна

Васильева Людмила Георгиевна

Ғайбуллаев Жўрабой Усмонқулович

Ерицян Светлана Левоновна

Зубарева Галина Ивановна

Ибодов Диёрбек Сатторович

Иброҳимов Юсупжон Сидиқович

Йўлдошев Эркин

Қодирова Ёқутхон Акбархўжаевна

Комилова Саодатхон Асроровна

Косирева Екатерина Петровна

Қудратов Ҳамидулла Насимович

Маҳсумова Гулчеҳра Ўрунбоевна

Муратова Лола Солиевна

Назаров Тоҳир Ҳокиевич

Насриддинов Зиявуддин Шамсутдинович

Пўлатов Абдусамат Саматович

Раҳматуллаева Мухтабар Ғуломовна

Рустамов Низом Шокирович

Собиров Мухторжон

Саидов Карим Усмонович

Тошқариева Муяссар Йўлдошевна

Тошкент шаҳар суди таркибига 1988 йилнинг 1 декабридан кейин сайланганлар ҳам киради.

Шаҳар суди аъзолари:

Лисенко Ирина Владимировна

Шурова Алфия Иногамовна

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси

М. ИБРОҲИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1990 йил 31 март

КАРАМ ЧОПИҚДАН ЧИҚДИ

● «ДАЛВАРЗИН» совхози сабзавоткорлари баҳорнинг ғанимат фурсатидан унумли фойдаланиб, эртаги экинларни экиш ва уларни парваришлашни ноҳиядаги хўжаликлар ўртасида биринчилардан бўлиб бошлаб юбордилар. Айниқса Иномжон Ортиқов раҳбарлик қилаётган 3-бўлим деҳқонларининг амалга ошираётган ишлари ибратлидир.

Бўлимда 7,5 гектар ерга эртаги карам кўчатлари ўтқазилди. Акромжон Мавлонов, Самижон Абдуллаев, Мўйдинжон Суюнбеков, Ҳасанбой Сафаров каби пудратчи оилалар ниҳолларни эрта муддатда ўтқазишни тугаллагандилар, ҳозирги кунда эса экинлар парваришини қизғин олиб бормоқдалар. Шу кунгача карамлар бир марта чопиқдан чиқарилди.

Шуни айтиш кераки, юқорида номлари тилга олинган пудратчилар карам етиштиришган. Улар 11 гектар ерда помидор ҳам ўстиришади.

Совхоз сабзавоткорлари ўн иккинчи беш йилликнинг якунловчи йилида халқимиз дастурхонига 1000 тоннадан ортиқ сабзавот маҳсулотлари етказиб бериш ниятидадирлар. Кўзланган мақсадга эришиш учун эрта баҳордан белни маҳкам боғлаб меҳнат қиляптилар.

К. БЕГМОНОВ,
Бекобод ноҳияси.

Хатлар «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАЗОРАТИДА

ТЕКШИРИШЛАР, НАТИЖАЛАР, ЧОРАЛАР

● Турмушимиз келишмай, ота-онамнинг уйига кетиб қолдим. У ерда фарзанд кўрдим. Фарзандим юрак пороги билан туғилди. Отасидан суд орқали қандай ёрдам олишим мумкин?

Маъсуда РИЗАЕВА,
Оржоникидзе ноҳияси.

ЮҚОРИДАГИ мазмундаги хатга вилоят адлия бошқармасининг бошлиғи Ё. С. Бозорбоевдан жавоб олинди. Унда кўрсатилишича, Ўзбекистон ССРнинг никоҳ ва оила кодексининг 95—96 моддаларига асосан ота-она вояга етмаган болаларга, шунингдек, вояга етган бўлса-да, меҳнатга лаёқатсиз ёрдамга муҳтож болаларга ёрдам беришга мажбур. Сизга вояга етмаган болангиз учун турмуш ўртоғингизнинг иш ҳақидан тўртдан бир қисми миқдорида алимент ундириб берилади. Алимент судга даъво ариза келиб тушган кундан бошлаб ундирилади.

Юқоридаги кодекснинг 37-моддасига асосан суд бу масалани кўрган вақтда ҳомиладорлик ёки бола туғилгандан кейин бир ярим йил давомида ундириладиган таъминот миқдорини, ҳомиладорлик ва туғиш билан боғлиқ бўлган харажатларни ҳам ҳисобга олиб, ҳар ойда тўланадиган қатъий суммани белгилайди.

Оржоникидзе ноҳия халқ судининг хабарига кўра сизнинг эрингиздан алимент ундириш ҳақидаги аризангиз судга келиб тушмаган.

● Катта ўғлим оқибатсиз чиқди. Отаси вафотидан кейин бир неча бор қонунсиз уйланди. Жанжал кўтариб, мени болаларим билан уйдан ҳайдашга тушди. Отасидан қолган томорқани кичик ўғлим номига ўтказиб беришларини илтимос қилсам, ҳал қилиб берадиган мутасаддилар пайсалга солишяпти.

Парохат ЭЛИБОЕВА,
Янгийўл ноҳияси.

ЯНГИЙЎЛ ноҳия кенгашининг раиси А. Юсуповдан олинган жавоб хатида П. Элибоеванинг аризаси унинг фарзандлари иштирокида кўриб чиқилганлиги, отасидан қолган жой кичик ўғли Исмат Элибоевга расмийлаштириб берилиб, хат муаллифининг талаби қондирилганлиги кўрсатилади.

● *Социал масалалар бўлимида: қайта қуриш ва биз* ●

АДОЛАТ БУЗИЛГАН ЖОЙДА...

БЎКАДА бошланиб Оққўрғон, Паркент ноҳияларида давом этган воқеалар тафсилотини ҳозир фақат вилоятимизда эмас, балки жумҳуриятимизда ва Иттифоқда ҳам кўпчилик билади. Мен ҳозир миллий муносабатлар баҳонасида келиб чиққан бу тўпалонларга баҳо бермоқчи, ким айбдору, ким айбсиз эканини мулоҳаза қилмоқчи эмасман. Ўша воқеалар, ўша ҳаёт ичида юриб ўз кўзимиз билан кўрган бир нарса — социал адолатсизлик ҳақида гапирмоқчиман.

Бўкадаги воқеаларда дастлабки кунларда бўлиб ўтган йиғинларда вилоят ва жумҳурият партия-совет раҳбарлари олдида сўзга чиққан халқ вакиллари асосан турмуш шароитининг оғирлиги, жамоа хўжалиги, ноҳия амалдорлари энг оддий ёрдамни ҳам кўрсатмаётганлари ҳақида куйиб-пишиб, ғазаб билан сўзладилар. Масалан, қатор жамоа хўжаликларида жумҳурият партия Марказий Қўмитасининг қишлоқ аҳолисига деҳқончилик учун ер ажратиш тўғрисидаги қарори бажарилмаётгани, правление раислари турли баҳоналар билан ер беришни рад этаётгани, энг зарур қурилиш материаллари эса ўта камёб матоҳга айлангани, пинҳона қўшимча нарх билан эса қурилиш материалларини ҳам, турмуш учун керакли бошқа камёб буюмларни ҳам сотиб олиш мумкинлиги ҳақида кўп гаплар бўлди. Хизмат вазифамиз юзасидан биз айнан мана шу фикрларнинг қанчалик рост-ёлғонлигини текшириб кўрдик. Натижада, халқ ёлғон сўзламаганининг гувоҳи бўлдик.

Бўка ноҳиясидаги савдо, умумий овқатланиш ва бошқа шу каби хизмат тармоқларида харидорлар ҳақига хиёнат, ҳам энидан, ҳам бўйидан уриб қолиш, камёб озиқ-овқат ҳамда саноат молларини яшириб қўйиш, яъни, «шапкаси»ни тўлаб оладиган харидорларни ахтариш. аслида сероб бўлган буюмларни ҳам талон орқали сотишни жорий этиб сунъий камёблик яратиш авж олган экан.

1989 йилда Бўка матлубот жамияти тармоқларида жами 44 жиноят факти қайд қилинган. Булар давлат мулкини ўғирлаш, чайқовчилик, харидорни алдаш ва ҳақидан уриб қолиш кабилардир. Мухтор Қўшматов умумий овқатланиш тармоғида бош ошпаз вазифасида ишлаётиб 1600 сўм пулни ўзлаштириб юборган. Шу тармоқда буфетчи бўлиб ишлайдиган Гулбаҳор Алиева 600 сўм камомадга йўл қўйган. Кўкорол матлубот жамияти гастрономининг бўлим мудири Раҳим Жалилов 6440 сўм 47 тийин камомад қилди. Ана шу матлубот жамиятига қарашли буфет мудири Комил Асроқулов спиртли ичимликлар билан чайқовчилик қилаётганида қўлга тушган. Сотувчилар Шуҳрат Содиқов, Шаҳло Умарова, Эгам Эгамназаров, Геннадий Цой, Бахтиёр Файзиев, Шуҳрат Расулов ва бошқа яна ўнлаб савдо ходимлари харидор ҳақига хиёнат қилганида жиноят устида ушланганлар. Буларнинг ҳаммаси қилмишига яраша жазоланган, кўплари жиноий жавобгарликка тортилган.

Ноҳия матлубот жамияти тармоқларида бундай қонунқоидабузарликлар «болалаб» кетишининг сабаби қаерда? Албатта, биринчи навбатда ноҳия матлубот жамияти ҳамда қишлоқ матлубот жамиятлари раҳбарларининг ё ўз вазифасига масъулиятсиз қараганида ёки жиноятчиларга раҳнамолигидадир.

Бу — масаланинг бир томони. Иккинчи томондан, ноҳияда ишчи комиссиялари, халқ контроли комитети, нархлар бўйича комиссия ва бошқа шу каби жамоат ташкилотлари ҳам борки, улар ноҳия ички ишлар бўлими БХСС бўлинмаси ходимлари билан ҳамкорликда мунтазам текширувлар ўтказиб туришлари керак. Амалда эса бундай бўлмаганлигини юқоридаги фактлар кўрсатиб турибди. Бундан ташқари ноҳия матлубот жамиятида текшириш ўтказиш учун маош оладиган ходимлар бор. Харидор ҳақига хиёнат қилиш, камёб молларни яшириб қўйиш каби иллатларга йўл қўймаслик ва уларни фош этиш бевосита шу кишиларнинг вазифаси. Бироқ... 1989 йилда улар савдо ҳамда ташкилий бўлимларнинг ходимлари 592 жойни текширган бўлсалар, шундан атиги 44 тасида савдо қоидаларининг бузилиши аниқланган. Биронта ҳам қоидабузарлик иши чора кўриш учун маъмурий органга топширилмаган.

Ҳа, улар «уйдаги гапни кўчага олиб чиқмаслик»ни мақбул билганлар. Начора, дардни яширсанг иситмаси ошкор қилади. Матлубботчилар дардни даволаш ўрнига яшираверибъ, уни газак олдириб юборишибди. Оқибатда энди «операция» йўли билангина ноҳия матлубот жамиятидаги касалликларни даволаш мумкин холос.

Шундай қилиняпти ҳам. Вилоят Ички ишлар бошқармаси БХСС бўлимининг бир гуруҳ ходимлари Бўкадаги воқеалар муносабати билан бу ерда тартиб интизомни сақлашга жалб этилганида, айни пайтда савдо ва умумий овқатланиш тармоқларида текширишлар ўтказдилар. Бор-йўғи икки ҳафтанинг ичида 30 дан ортиқ харидор ҳақига хиёнат қилиш, камёб молларни яшириб қўйиш, чайқовчилик фактлари аниқланди. Жумладан, сотувчилар Санобар Холбоева харидордан 1 сўм, М. Мамирова 44 тийин, Г. Жамолова 1 сўм, кабобпаз А. Облоқулов 2 сўм 08 тийин, ёлланма кабобпаз Ш. Муродов 65 тийин, магазин мудири Ш. Нурматов 2 сўм 65 тийин уриб қолганда қўлга тушдилар. «Ҳамза» матлубот жамиятига қарашли 1-магазин (мудири И. Йўлдошева) омборида 2829 сўм 60 тийинлик, «Кўкорол» матлубот жамиятига қарашли 2-магазинда (мудири Р. Худойқулов) 18.203 сўмлик, «Навоий» матлубот жамиятига қарашли 6-магазинда (мудири А. Қудратов) 6294 сўмлик камёб моллар очиқ савдога қўйилмагани аниқланди. Бўка шаҳар матлубот жамиятига қарашли 2-гастрономда сотувчи А. Отажонов спиртли ичимлик сотиб харидор ҳақидан уриб қолди. Текширилганда магазинда 12.922 сўмлик виноарақ борлиги аниқланди. Ҳолбуки, бу ерда спиртли ичимлик сотишга рухсат этилмаган.

Ноҳия матлубот жамиятига келтириладиган қимматбаҳо камёб буюмлар эса енг учида савдо ходимлари, аниқроғи, савдо раҳбарлари ва ноҳиядаги бошқа казо-казолар ўртасида тақсимланиб қўяқолар экан. Улардан биронтаси бирон колхозчига тегмаган. «Улар» нима ўзи? Кўпчилик оддий кишилар номини эшитиб ўзини ҳали кўрмаган япон «видео»лари, чет эл мебеллари. Ўтган йил августда ноҳия матлубот жамияти 8 та япон «видео» аппаратураларини олган, япон рангли телевизорлари билан бирга. Аппарат 2650 сўм, телевизорлар 1200—2300 сўм. Билмаганларга маълум қиламиз: бозорда буларнинг баҳоси камида 2—3 баробар қиммат. Бўкада кимлар уни сотиб олишга мушарраф бўлишди? Ўғилжон Машарипова — матлубот жамиятининг катта товаршуноси, М. Бадалов — тайёрлов идораси директори, Бердиқул Алиқулов — қурилиш моллари магазини мудири, Султон Исматов — умумий овқатланиш корхонаси электриги. Харидорлар Ибрагим Жавдатов, Зулфиқор Нориев, Расул Пўлатов, Учқун Иномжонов, Кенжа Бозоровлар қандай вазифаларда ишлашини хўжалик моллари магазинининг мудири эслолмади, чамаси, эслагиси келмади.

Шунингдек ўтган йил августда ноҳияга юборилган 10 та чет эл йиғма мебели фақат бир магазинга — тўполон чиққан Қорабоғ қишлоғидаги 3-магазинга берилган. Ҳар биттаси 2635 сўмлик бу йиғмаларнинг «эгалари» билан танишинг: шу магазиннинг бевосита катта раҳбари, Киров матлубот жамияти раиси В. Ким, бош бухгалтер Алишер Сайдовутов, ноҳия матлубот жамияти бош бухгалтери Одил Сатторов, савдо бўлими мудири И. Жабборов. Магазин мудири Абдуманноп Нурлибоев «холис хизмат» қилиб, Тошкентдан келтирилган бу мебелдан биттасини яна Тошкентга — ноҳия матлубот жамияти раҳбарларидан бирининг ўртоғи бўлмиш Абдураим акага — институт домласининг уйига элтиб берибди.

Ана энди, «катталар»нинг оғзини шу тариқа ёпиб ташлаган Абдуманнопвой қолган бешта мебелни нима қилди экан?

— Иккитасини «Ўзбекбирлашув» базасининг омбор мудири Қудратга берганман,— дейди у.— Биттасини ўзим кредитга олганман, иккитасини арман йигитга сотганман, адресини билмайман.

Дарвоқе, Абдуманнопдан бошқа «харидорлар» ҳам мебелни кредитга олганлар. Нега «кредит?» Нақд пуллари йўқлиги учунми ёки «шунча пулни қаердан олдинг?» деган саволга ўрин қолдирмаслик учунми — бу фақат ўзларига равшан. Бизга эса бошқа бир нарса равшан: Қорабоғ қишлоғидаги магазиндан оддий меҳнаткаш халқ эллик тийинлик пиёлани талон билан, яъни, маҳаллий ҳокимиятнинг рухсати билан нақд пулга сотиб олмоқда, пулдор ва амалдорлар эса икки ярим минг сўмлик мебелни кредитга олмоқдалар.

Бундай тафовут бор жойда социал адолат ҳақида гап бўлиши мумкинми?

Шунинг учун ҳам ноҳия матлубот жамиятининг раиси, ички ишлар бўлимининг бошлиғи ва прокурор ўз вазифаларидан бўшатилди. Ишонамизки, бу вазифаларнинг янги соҳиблари юқоридаги адолатсизликлардан зарур хулосалар чиқариб оладилар.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

● *Филателистлар, сизлар учун*

ИНСОН, ҚУТҚАР!

Экология муаммоларига бағишланган янги почта маркалари табиат ихлосмандларига манзур бўлиши шубҳасиз. СССР Алоқа министрлиги йил бошида чиқарган бу маркаларнинг дастлабки нусхалари «Союзпечать» дўконлари, китоб магазинларида сотилмоқда.

Уларда саноат чиқиндилари билан ифлослантирилаётган табиатнинг аянчли манзаралари акс эттирилган. Маркаларга «Инсон, қутқар!» сўзлари ёзиб қўйилган.

«Иттифоқдош республикалар пойтахтлари» туркумидан эса 15 та янги марка нашр этилди. Мамлакатимизнинг пойтахт шаҳарларига саёҳат Москвадан бошланади. Шунингдек, барча иттифоқдош республикаларнинг тарихий обидалари, уруш йиллари билан боғлиқ ёдгорликлар акс эттирилган бу маркаларни ҳам ихлосмандлар харид қилишлари мумкин.

Суратларда: янги маркалардан намуналар.

А. ПЛЕТНЕВ.

НАСРИДДИН АФАНДИ КИЧКИНТОЙЛАР ДАВРАСИДА

Ҳовли саҳнига оқ дастурхонлар ёзилиб, сумалаклар тортилди. Карнай-сурнайлар оҳанги катта-кичикни байрамга чорлади. Миллий «Андижонча палов», «Рўмол», «Читтигул», «Ўзбекча» деб номланган жилвакор рақслар ижро этилиб, дўстлик ва баҳорни, Наврўзни мадҳ этувчи куй-қўшиқлар янгради. Пойтахтдаги С. Раҳимов ноҳиясидаги 299-болалар боғчасининг кичкинтойлари «Ассалом, Наврўз» кечасини ана шундай серзавқ ўтказишди.

Етмиш ёшли онахон Файзинисо Умарованинг «Алла» қўшиғи даврага янада файз киритди. Ва ниҳоят қувноқлар ҳузурига Хўжа Насриддин елкасига хуржунини осиб келди. У болалар билан дўппини илиб олиш, дорда ўйнаш, кураш тушиш каби ҳазил-мутойибали беллашувлар уюштирди.

Кичкинтойларнинг байрамга атаб тайёрлаган куолчилик, кашта, кўрпача ва сўзаналардан иборат кўргазмалари меҳмонлар ҳукмига ҳавола этилди. Уларни тайёрлашда методист Ш. Розиқова ва тарбиячилар И. Даутова, М. Ўринбоева, Ж. Тўлагановалар қатнашдилар.

Х. МИРСАЛИМОВА.

Навбатдаги қабул

«Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси ҳузуридаги жамоатчилик кенгашининг навбатдаги қабули — бугун 5 апрель пайшанба куни соат 17 дан бошлаб ўтказилади. Бу сафар меҳнаткашларни жамоатчилик кенгашининг раиси, вилоят адлия бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Турғун Пидаев қабул қилади.

Бизнинг адрес: Ленинград кўчаси, 32-уй, 7-қават, 742-хона. Телефонлар: 33-40-48, 32-53-54.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ҲУЗУРИДАГИ ЖАМОАТЧИЛИК КЕНГАШИНИНГ ҚАБУЛХОНАСИ.

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.

ДАВЛАТ ТИЛИ ТЎҒРИСИДАГИ ҚОНУН ҚАНДАЙ БАЖАРИЛМОҚДА?

ЛОҚАЙД БЎЛМАНГ

ЎЗБЕК тилига давлат мақоми берилганига ҳам мана беш ой бўлиб қолди. Айрим кишилар «бу билан нима ўзгарди», дейишаяпти ҳам. Тан олиш керакки, секинлик билан бўлса-да, баъзи жойларда давлат тили тўғрисидаги қонунни бажариш учун талай ишлар қилинди. Қонунда таъкидланганидек, жумҳуриятимиз ҳудудидаги кўп жойларда аксарият ёзувлар ягона миллий шаклда қайд этиляпти. Айниқса, кўча ва майдонлар, эълонлар, автобус бекатларидаги ўзбек тилида битилган ёзувларни кўриб қувонасан. Бироқ бунинг ажабланадиган томонлари ҳам борки, ундан кўз юмиб бўлмайди.

Яқинда манзилимга боргунга қадар ўзим тушган автобусдаги ёзувларни кўриб ҳайрон бўлдим. «Автобус аренда пудратида ишламоқда», «Йўл ҳақига нахт пул тўланади» ва ҳоказо.

Яна бир мисолни келтиришни лозим деб ўйлайман: яқиндан буён кўпгина кўчаларнинг номлари ўзгартирилиб, улар икки тилда, яъни ўзбекча ва русча ёзила бошланди. Бу албатта, халқимизга ҳам маънавий, ҳам моддий жиҳатдан жуда қимматга тушяпти. Масалан, жумҳуриятимиз пойтахтининг қоқ марказида жойлашган «Москва» меҳмонхонаси «Чорсу» деб ўзгартирилди. «Тошкент оқшоми» рўзномасининг шу йил 9 март сонида берилган хабарида айтилишича, фақат туристик комплексининг «Чорсу» деб номланган ёзувини ўрнатиш учун 25—30 минг сўм сарфланибди. Бундан ташқари. фирмали қоғоз ва бошқа ҳужжатларни алмаштириш учун ҳам анча маблағ сарфланган. Демак, шундай экан, битта кўчанинг номини янгилаш учун озмунча маблағ сарф бўладими? Дард устига чипқон деганларидек, айрим кўчаларнинг номлари уч мартагача ўзгартирилди. Масалан, дастлаб номи ягона рус тилида «Х. Сулейманова» деб ёзиб қўйилган кўча бор эди. Кейинчалик икки тилда «Х. Сулейманова» ва «Х. Сулеймановой» деган ёзув пайдо бўлди. Кўриниб турибдики, машҳур аёлнинг исми ва фамилияси нотўғри талқин қилинган. Шундан кейин у охирги марта яна икки тилда «Х. Сулаймонова» ва «Х. Сулеймановой» деб бошқатдан алмаштирилди. У ёғини ўзингиз чамалаб ҳисоблайверинг, қанча маблағ исроф бўлганини.

Бунинг устига яна алам қиладиган жойи шундаки, икки тилда саводсизларча битилган ёзувлар ҳар қадамда осиб қўйилган. Масалан, шаҳримизнинг Киров ноҳиясида «Теша Захидов» — «Теша Захидова», «Ҳидирали Иргашев» — «Ҳидирали Иргашева» деб остин-устин ёзилган кўча номлари кишининг ғашига тегади. Бу ҳам етмагандек, «Шамсутдинов» — «Шамсутдинова», «Батуми — Батумская», «Бабажонов» — «Бабажонова», «Наби Ҳасан» — «Наби Ҳасана». «С. Каланов» — «С. Каланова» каби номланишлар ўнлаб топилади. Буларни яна қайта ёзиб чиқиш учун давлат ҳамёнидан қанчалаб сўм маблағ исроф бўлишини бир тасаввур қилиб кўринг-а. Афсуски, шаҳар жой номларини белгиловчи атамалар комиссиясида ишловчи айрим ўртоқларнинг «саводи»дан ҳам маънавий, ҳам моддий зиён кўряпмиз.

Шу муносабат билан яна бир таклифни айтиб ўтмоқчиман. Мазкур комиссия аъзолари кимлар ва қандай кишилар эканлиги кўпчиликка аён бўлиши зарур. Боиси кўпгина кўча номларида «х» ва «ҳ», «у» билан «ў» ҳарфлари алмашиб кетганлигини кўриб, уларнинг етарли даражада билимли эканлигидан шубҳаланиб қолдик.

Хулоса қилиб шуни таъкидламоқчиманки, бундан буён ёзувлар фақат давлат тилида берилсин. Шунда маблағ ҳам ортиқча сарфланмайди, ғашга тегадиган битиклар ҳам пайдо бўлмайди. Бу борада биринчи қадам қўйилганлигини эса фақат қутлаш мумкин.

Азамат СУЮНОВ.

ХУШХАБАРЛАР

«Средазкабель» бирлашмаси ҳузуридаги «Радуга» саноат кооперативи «ГАЗ-24», «Жигули», «Москвич» автомобилларига резина деталлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Уларни тайёрлаш учун операторлар асосий ишлаб чиқариш чиқиндиларидан фойдаланмоқдалар. Тайёр маҳсулот давлат чакана нархларида сотилмоқда.

* * *

Янгийўл мебель фабрикаси ишлаб чиқараётган буюмларга алоҳида жило берилмоқда. Корхона мутахассислари ёғочни суюқ шиша билан қоплашнинг истиқболли технологиясини ишлаб чиқдилар ва жорий этдилар. Суюқ шиша қиммат локдан анча мустаҳкамдир. Ёғочнинг қимматли навларидан тайёрланадиган юпқа шпондан фойдаланишга зарурат қолмайди.

(ЎзТАГ).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Халқ таълими нозирлиги
ТОШКЕНТ «ҚИЗИЛ ТОНГ» ТИКУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ ҚОШИДАГИ 48-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1990—1991 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқишга Тошкент шаҳрида ва Тошкент областининг пойтахтга яқин районларида яшовчи 9-11-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган қизлар қуйидаги ихтисосликлар бўйича қабул қилинади: хотин-қизлар, болалар ва эркаклар устки кийимларини тикиш бўйича тикувчи-мотористка.

9-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган қизлар 3 йил ўқийдилар ва бепул иссиқ овқат, кийим-бош билан таъминланадилар.

Ўқишни битирганларидан сўнг улар ўрта маълумот ва эгаллаган касблари ҳақида диплом оладилар.

11-синфни битирган қизлар 1 йил ўқийдилар ва улар ҳар ойда 30 сўм миқдорида стипендия оладилар.

Ҳамма ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида ишлаб топган меҳнат ҳақларининг 50 фоизини оладилар.

ЎҚИШ ДАВРИ УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Битирувчи курс аълочи ўқувчиларининг 10 фоизига ўқишга кириш учун йўлланма берилади.

Ўқувчилар И. Ганди номли маданият саройидан кенг фойдаланадилар. У ерда ҳар хил тўгараклар, спорт секциялари, каратэ ва диско клублар мавжуддир.

Ўқувчилар корхона территориясига жойлашган маиший ва медицина хизматидан, соат ва оёқ кийим устахонасидан, сартарошхона, кийим-кечак ва озиқ-овқат магазинидан, профилакторийдан фойдаланадилар.

Билим юртида ўқувчилар бадиий ҳаваскорлик тўгараги, «Модалар театри» тўгараги, шунингдек, спорт секцияларида иштирок этишлари мумкин.

Каникул даврида ўқувчилар Совет Иттифоқи шаҳарларига, дам олиш базаларига бепул туристик путёвкалар билан тақдирланадилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), турар жойидан, ота-онасининг иш жойидан ва медицина справкалари, 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат.

Туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт шахсан кўрсатилади.

Мурожаат учун адрес: 700061. Тошкент шаҳри, Чкалов кўчаси, 5-а уй (1, 2, 5, 24, 26-трамвайлар, 1, 5, 8, 10, 17-троллейбуслар, 2, 3, 25, 60э, 71, 80э-автобусларнинг «Қизил тонг» ишлаб чиқариш бирлашмаси» бекати).

Ўзбекистон ССР халқ таълими нозирлиги
Ўрта Осиё темир йўл қурилиш трестига ва базасига қарашли
15-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1990—1991 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА 9-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИЛАРНИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЙИГИТЛАР УЧУН:

Қурилиш машиналарини ремонт қилиш технологияси бўйича слесарлар, монтажчи, ғишт терувчилар, бўёқчи-сувоқчилар, дурадгор, дурадгор-мебелчилар, автоматика ва телемеханика қурилмалари билан жиҳозлаш бўйича монтерлар, электр пайвандчилар, электр ва газ пайвандчи ва плита ўрнатувчилар.

БИР ЙИЛЛИК ГРУППАЛАРГА 11-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТЛАР ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

электр пайвандчи, электр ва газ пайвандчи, дурадгор, дурадгор мебелчилар, қурилиш бўёқчиси, ғишт терувчи ва пардозловчилар. 30 сўм стипендия тўланади. Совет Армиясида ҳарбий хизматни ўтаб 1990 йил май ойида қайтганларга 75 сўм стипендия берилади.

ҚИЗЛАР УЧУН:

Давлат жамғарма кассаларида ишловчи кассир-контролёрликка фақат йўлланма билан келганларга ойига 70 сўм стипендия тўланади.

«Бичувчи-тикувчилар», фақат шаҳарда пропискаси бўлган қизлар қабул қилинади ва ойига 30 сўм стипендия тўланади.

Ишлаб-чиқариш практикаси даврида ҳамма ўқувчиларга иш ҳақининг 50 фоизи тўланади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.
МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртини аъло баҳоларга тамомлаганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан қабул қилинадилар.

Билим юртини битирган ўқувчиларга Ўрта Осиё темир йўл қурилиш бошқармалари трестига йўлланма берилади.

Билим юртида ётоқхона мавжуд. Жумҳуриятимиз вилоятларидан келганлар жой билан таъминланадилар.

Шунингдек билим юртида бадиий ҳаваскорлик, техника ижоди, спорт секциялари ишлаб турибди. Билим юрти касблар ва умумтаълим фанлари бўйича ўқув базасига эга.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, маълумоти ҳақидаги гувоҳнома ёки аттестат, медицина справкаси, турар жойидан справка, 6 дона фотосурат (3х4 см).

Билим юрти қўнимгоҳи: Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, Слоним кўчаси, 113-уй. 26, 61, 23, 154-автобусларнинг «Иззат»; 3, 23-трамвайларнинг «Котельная» бекатлари. Телефонлар: 96-17-61, 96-43-41.

Ўзбекистон ССР Маданият нозирлиги
М. Қориёқубов номли ўзбек давлат филармонияси
В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
16 АПРЕЛЬ СОАТ 19.30 ДА
УСТОЗ ВА ШОГИРД САНЪАТИ
Ўзбекистон ССР халқ артисти, Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артист
Бобомурод ҲАМДАМОВнинг
30 ЙИЛЛИК ИЖОДИЙ ФАОЛИЯТИГА БАҒИШЛАНГАН

КОНЦЕРТ

ПРОГРАММАДА:
«ЛАЗГИ» ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК АНСАМБЛИ

хонандалар:
Каримбой РАҲМОНОВ, Ўктам АҲМЕДОВ, Қодир ЖЎРАЕВ иштирок этадилар.

Программани — Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.

Билетлар СССР Халқлари дўстлиги саройи кассаларида соат 11.00 дан сотилади.

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
17, 18, 19 АПРЕЛЬ СОАТ 17.00 ва 20.00 да
«КАМОЛОТ-89» конкурсининг ғолиблари
Муҳриддин ҲОЛИКОВ ва Охун МАДАЛИЕВ ИШТИРОКИДА
«ДЎСТЛАР КУЙЛАГАНДА ВА КУЛДИРГАНДА»

КОНЦЕРТИ

Касса соат 11.00 дан 19.00 гача ишлайди.
Маълумотлар олиш учун телефонлар: 45-93-63, 44-18-12.

Корхоналар, ташкилотларнинг раҳбарлари ва аҳоли диққатига!

«БТИ» КООПЕРАТИВИ

ишлаб чиқариш, омбор, ўқув, маъмурий, савдо объектларини, соғлиқни сақлаш объектлари (уй-жойлардан ташқари), боғ ҳовли ерлари, шунингдек, ободонлаштириш ва инженерлик шохобчалари объектларини

ИНВЕНТАРИЗАЦИЯДАН ЎТКАЗАДИ

Манзилимиз: 700052, Тошкент шаҳри, Куйбишев райони, Новомосковская кўчаси, 30-уй. Телефон 35-62-33.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»)

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Муҳаррир ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916; 325748; масъул котиб — 334808, 325353; масъул котиб ўринбосарлари — 325750; БЎЛИМЛАР: идеология — 325778; агросаноат — 325647; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; маҳаллий советлар ҳаёти — 325733; социал масалалар — 325556; маданият — 325767; адабиёт ва санъат — 325553; ахборот, ҳарбий-ватанпарварлик — 325645; хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; жамоатчи совет қабулхонаси — 334048, 325354; эълонлар бўлими — 325727.

Р. 10003 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Д.—1767. Индекс: 64684 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12